

pen

... samo za
njo živén!

*Esmeralda 'ma vas
rada! Šeli vam jasen
pogled u Europo!*

VESTNIKOV
MESEČNIK
četrtek,
28. januarja,
1999,
46. številka

ESMERALDA

Foto: Esmeraldin mož

VERA

LETICIA CALDERON se je ondan kar s čevlji v rokah sprehodila po portoroški plaži, kjer sta jo ujela Vera in Rudi BENCEK s ŠAFARSKEGA. ESMERALDINEMU možu so potisnili v roke fotoaparát in nastal je tale zgodovinski posnetek. Zgodovina pa bo tudi naslednji Pen - izide 25. februarja! P. S.: Leticio že to poletje pričakujejo na Šafarskem, ko pride k Bencekovim.

RUDI

Bomo Slovenci izumrli ali pa bodo morali poskrbeti za večji naraščaj v naši državi – tujci?

NAŠLI ŠTEFANA Ž.

- PIŠTO IZ BAKOVEC

log

*Polje,
kdo bo tebe ljubil?*

*Polje,
kdo bo tebe ljubil?*

Povijedek: p, p, p ----
 Pretresli su nam oski posmetek, prekruske
 pokazivale pri potoku pitakubci gošća
 poročilo prijateljici
 pri
 PKN-e

Primerenosti posetiti po netko od naših
koti posetiti preporučenih živeo in pozvati
pred poroko s neprijatelji in pred pravo
pravilno pogledati premisliti
v roku
SLOVENCEM

na pokrobljene poljske mlatke Slavije in
pod
pokrobnega pokrobnika
PEN-a
1998. leta - prvega leta.

Političko pravno o pitanju u postavljanju
u petletu u skladu s
problema!
u l. 1998!

- n / - . - . - . / e

V letu 1996 se je narodilo v Pomurju 1.017 otrok, 1997. leta je bilo 913 novorojenčkov, lani pa je prikukalo na svet 880 kričakov. Torej iz leta v leto manj otrok.

V murskosoboški porodnišnici so prve minute letošnjega novega leta nestrpno pričakovali, katera mamica bo prva rodila otroka, a so tekle minute in ure, »prvorojenčka« pa ni in ni hotelo biti. Skoraj bi se bilo zgodilo, da bi prvi dan novega leta minil, ne da bi otročiček prišel na svet.

Med tistimi, ki so pričakovale naraščaj, je bila tudi Nada Jaušovec iz Segovec na Apaškem polju. Bila je na trnih, kot pravimo, saj je izračunala, da bo rodila prav na novega leta dan, toda ura je tekla ... Menda je bilo 20.35, ko se je uresničilo veliko pričakovanje: rodila je 3.950 gramov težkega sina, ki je meril v dolžino 51 centimetrov. Kakšno veselje za mater in seveda tudi za očeta Marjana, ki sta si močno želela sina. Pa tudi njuni hčerki: 12-letna Daniela in 10-letna Janja bi radi bratca. Uresničile so se želje in vsi so zelo srečni. V rojstno matično knjigo so mu dali zapisati ime Mario.

Mario je bil star tri tedne, ko sem obiskal srečno družino na njihovem domu v Segovcih. Najprej me je zanimalo, ali so dali otroku to ime zato, ker je tako ime voditelju nedeljskega Zooma na TV Slovenija. Mlada mamica Nada, ki je sicer šivilja, zaposlena v bližnjem kraju v Avstriji, je povedala, da so jo izbrali ime sponatano in se niso zgledovali po tv-Mariu.

Tedaj tri tedne star Mario je spal. Mamica ga je šla vzet iz posteljice, nakar sem najprej fotografiral njiju, takoj zatem pa še celo družino, ki zdaj šteje pet članov. Mario je bil malo zaspan, zato ga je dala mamica hitro spet počivat. Potem sem malo pokramljal z očetom Marjanom, ki je seveda ponosen, da poslej ni več pri hiši, kjer so tri ženske (žena in hčerki) samo en moški, ampak sta zdaj dva: on in sinček Mario. Oče Marjan je sicer zaposlen na Dunaju kot polagalec parketa in drugih talnih oblog.

Zakonce Jaušovec sta zelo skrbna, saj imata lepo urejeno stanovanje v »stari« hiši, ob njej pa stoji že nekaj časa povsem nova hiša, ob kateri se marsikdo, ki se pelje po regionalni cesti Gornja Radgona-Trate, ustavi, nekateri pa jo celo fotografirajo. Brž ko jo bodo povsem opremili z novim pohištvo, se bodo preselili vanjo.

Zelo pridni pa sta tudi Jaušovčevi hčerki. Danijela obiskuje šesti razred osnovne šole, Janja pa je učenka četrtega razreda. Doslej sta v prostem času gledali predvsem televizijo, zdaj pa se veliko posvečata svojemu bratcu in tako nekoliko razbremenjujeta mamico.

Še preden sem se poslovil od zares prijaznih Jaušovčevih, so mi še razkrili, da bodo dali Maria krstiti aprila v času velikonočnih praznikov.

Besedilo in foto: Š. L. SOBOČAN

Oh, kako rad bi spal, vi pa me prebujate zaradi fotogra-
firanja!

Sestrici Danijela in Janja sta dobili bratca, mamica Nada in očka Marjan pa sina. Nanj so še toliko bolj ponosni, ker se rodil prvi v novem letu 1999.

Pred dobrim letom smo v Penu že poročali o izidu žepne ljubezensko-erotične zbirka SLA. In kdo drug bi lahko sredi zaplankane Ljubljane izdajal tovrstno literaturo kot širokosrčni Murek? V opisovanem primeru gre za nekoč mladega literata, novinarja in ustvarjalca najboljših kmetijskih oddaja na slovenski TV-nacionalki MILANA SKLEDARJA. Kljub kriznim časom (spomnite se usode Pomurskega tiska!) trmasto vztraja pri založništvu in pred nami je tretji letnik (in istočasno druga številka) SLE. Milan se dobro zaveda, da se zgolj od seksa ne da živeti, zato naj bi v naslednjih številkah, ki si bodo sledile kot (ženski) menstrualni cikel, objavljali tudi SLAstne recepte, SLAne šale in SLAdostrastne razprave o spolnosti in medsebojnih odnosih nasploh.

*Tou je pa
pa Skledar!*

(brez SLE).

*Tou je pa
nej Skledar!*

SEX

SLA
žepna zbirka

• Diana in Esmeralda

v ořech vede evaluace, takže

SPOMINI*Srečno '93!***M. SOBOTA V NOČI Z
31. 12. 1992 NA 1. 1. 1993**

Mlajši gledalci Pena zagotovo mislite, da so ognjemeti pogruntavščina nove lokalne samouprave. Resnično se je Sobota tudi po tej plati prebudila šele s prihodom župana ANTONA SLAVICA, a že pred njim so prebivalci sami poskrbeli, da so bili prehodi iz leta v leto primerno pirotehnično zaznamovani, kot dokazuje posnetek sodelavca ERNOJA, ki se je odpravil na enega okoliških gričev (kaj menite, da raste tam???) in skozi objektiv opazoval »raketno« veselje ob novem letu.

ERNÓ

ŽOGOBRC**MURA
KONČNO PRVA!***Letos mo
stouposto prvi!*

Za direktorjem NK Mura LUDVIKOM FILOM je naporno obdobje sprejemanja številnih pohval in priznanj ob koncu leta, a začelo se je novo, kjer bo potrebno dokazati, da je Mura res zrela za slovenski vrh. Neuradno se je zvedelo, da so prvo zmago v letu gospodovem 1999 že dosegli - v vitrinah NZS (Nogometna zveza Slovenija) naj bi namreč hranili prvi pokal, ki simbolizira Muro kot državnega prvaka. Ampak ne v tekmovanju na igrišču, ampak naj bi zavirljivi naziv osvojila prikupna KARMEN, ki je NAJ... med tajnicami slovenskih nogometnih prvoligašev. Čestitamo!

FRBO

TRADA-ES**DRAGO
JE
NEKJE
VMES!**

Pred nami je nori pustni čas, razposajena fotografija pa je nastala na tako imenovanem pižama plesu, ki ga v Moravskih Toplicah priredijo skupaj z natakariji. Eden od treh veseljakov je najboljši med »bandami enega« (one man - bandi) DRAGO. Gotovo ga lažje spoznate v »uradni« inačici kot z masko, a gostje v toplicah vedo praviti, da je enako zabaven tudi, ko je zakrinkan. Pa naj poje o tašči, zetu ali svojih sanjah, kar je le nekaj hitov z njegovega CD-ja!

Hej, haj, uživaj!**DOGODKI IN POJAVI****PRVIČ: TOMBOLA***Jóétvágyat!*

Bilo je v hotelu Lipa, ki so ga odprli v lepi novi stavbi Slovenskega informativno-kulturnega centra v Monostru. Organizatorji najdaljše noči v letu so pripravili tombolo, na kateri je največji srečnež dobil pečenega pujsa. Posrečilo se je tajnici in računovodkinji časopisa Porabje BRIGITI KORPIC. Na fotografiji je ob njej in slastnem siromaku glavni kuhar v hotelu ŠANDOR KANTOR. Poučeni in tam praznujoči (bilo jih je 16, prišli so iz Slovenije in Madžarske) so se žrtvovali in poskrbeli, da je glavna nagrada hitro izginila v njihovih želodcih. SE

3 x SVINJSKO SILVESTROVO**DRUGIČ:
Z RILCEM NAPREJ**

Kmalu, ko je ura odbila polnoč, so ANDREJ, TUNEK in BORIS v ILJAŠEVCIH dali pred svoje od hrane in pijače razvajene glavice še svinjsko, da bi si olepšali praznovanje in zagotovili lepšo prihodnost. Svinja z rilcem gotovo rine samo naprej (če je bolj živa kot ta na fotografiji!) JOG

*Ka má pa Tunek
(srednji) na glavi?***TRETJIČ: MIRNO SOŽITJE***I love you, BABE!*

Ne ljudje, živali kažejo, da razvrat ni potreben - v miru in tišini hleva PEPCE WEIS (tudi v ILJAŠEVCIH) sta silvestrovala teliček HANCI in pujs BABE (bejb). Po običajni silosvečeri sta nekaj časa poslušala Murski val, potem sta se pogovarjala o tegobah sodobne svinje in govedoreje v luči evrosprememb, nakar sta družno zaspala. In si pri tem mislila, čemu toliko hrupa za prazen nič (seveda med dvonožci). JOG

**URŠKA
HROVAT
IN SIMON
PETROVIČ**

Pentute ne bi živele, če se nam ne bi vedno znova pridruževali novi sodelavci. Tokrat smo prejeli odlično fotografijo SIMONA PETROVIČA iz NEMČAVEC, pod katero je zapisal:

»Ne vem, ali je našo Urško mučila žeja tako kot mene ali je bilo vmes kaj drugega. Verjetno so bile solze po drugem teku slaloma za Zlato lisico, kjer je splavala po vodi odlična uvrstitev po prvem teku (z njo pa tudi obljubljenih 40 tisoč švicarskih frankov za prvo mesto), posledica »odlične« vožnje na pohorskih strminah. In ravno takrat se je v vrvežu organizatorjev, tekmovalcev in fotografov v ciljni areni našla moja malenkost z vedno pripravljenim fotoaparatom. Jok, v katerega je planila Urška, potem ko je doumela, kako je z njeno uvrstitvijo, je bil neverjetno pristen.«

*Le kje so moji franki
(švicarski)?*

Naš novi
fotoreporter se
ukvarja z
različnimi
dejavnostmi.

NOVI SODELAVCI

V časih osovražene Juge je po bratskih republikah krožil takle vic: Kaj je nacionalizem pri Hrvatih? Odgovor: Kad Srbe mrziš više, nego što je normalno!

Sam se v dolgoletnem novinarskem delu srečujem z drugačno različico definicije nacionalizma. Slovenski nacionalist je novinar, ki napiše karkoli kritičnega o delu posameznikov ali organov madžarske narodnostne skupnosti v Pomurju.

Ne nameravam pogrevati nekaterih zgodb iz preteklosti, ko sem se v svojih novinarskih komentarjih kritično oziral na nerodnosti, nespretnosti ali hotene poskuse nacionalističnih izpadov med prekmurskimi Madžari, pa so v sleherni polemiki namesto protidokazov prihajale osebne diskvalifikacije, omalovaževanja ali pa še bolj preprosto oznaka, Dora je nacionalist. Navadno sem že po kratki polemiki odmahnil z roko, saj se s takimi kvalifikacijami nima smisla ukvarjati, pogosto pa več povedo o tistem, ki se jih poslužuje, kot o onem, kogar nameravajo diskvalificirati.

Med lanskimi lokalnimi volitvami so svoje predstavnike v občinske narodnostne samoupravne skupnosti volili tudi prekmurski Madžari. Da je bilo med kandidati v lendavski občini veliko predstavnikov družine Tomka, se mi ne zdi nič neobičajnega: so pač Tomkovi aktivnejši od povprečja in jih narodnostna problematika toliko bolj zanima. Seveda pa organ, v katerem dva brata in sin predstavljajo skoraj tretjino, ni običajen, niti ni preveč dobro za to, da bi prišlo do izraza pri vodenju neke politike čim več različnih predstavnikov določenih okolij in problematik. Še bolj pa je že apriori bodlo v oči

ALI
POMURSKI
SLOVENSKI
NOVINARJI
RES NE
MARAJO
MADŽAROV

določilo, da bo v primeru, da se eden od izvoljenih predstavnikov odreče članstvu v narodnostnem svetu, na njegovo mesto uvrščen naslednji po številu dobljenih glasov, še posebno, ker se za delovanje organov narodnostne skupnosti smiselno uporabljajo določila zakona o lokalnih skupnostih. Ta pa izrecno predvidevajo, da se za primer, da se izvoljeni svetnik odreče položaju v šestih mesecih, izvedejo nadomestne volitve. Statut, ki so ga v lendavski madžarski narodnostni skupnosti sprejeli lani jeseni, torej ni v skladu z zakonom, zato ga ne bi smeli uporabljati. Če organi narodnostne skupnosti upoštevajo in spoštujejo dejstvo, da so organ, ki deluje v slovenski državi in je zato zavezan spoštovati slovenske zakone!!!

Ampak naključje je hotelo, da je bil izvoljen v narodnostni svet sin Tomka, ne oče. Pa je sinek odstopil in je po nezakonitem statutu na njegovo mesto avtomatično prišel oče Gyorgy. Ta pozneje postane celo predsednik pomurske madžarske samoupravnne interesne skupnosti.

Novinarji, ki niso v ničemer odvisni in podložni veličinam narodnostnih oblastnikov, so omenjena dejstva zapisali, opozorili na nezakonitost početja in povedali tudi svoje mnenje o tem. Da so bili mediji iz Murske Sobote, njihovi uredniki in novinarji ročno razglašeni za ščuvalce, služabnike nekih interesov in nacionaliste, me ne preseneča. Nisem pa zasledil, da bi kdo od odgovornih v madžarski skupnosti pojasnil, zakaj se jim ni zdelo vredno spoštovati zakonskih določil, čeprav so bili na nezakonitost izrecno opozorjeni tudi iz vladnih služb. Kakorkoli že se sprenevedamo: tudi če nam zakoni niso všeč, jih v državi, v kateri živimo, moramo spoštovati. Imamo pa seveda legitimno pravico, da jih v ustreznih postopkih skušamo spremeniti. Dotlej pa je nespoštovanje zakonov samo in predvsem to, ne glede na to, kdo si ga privošči.

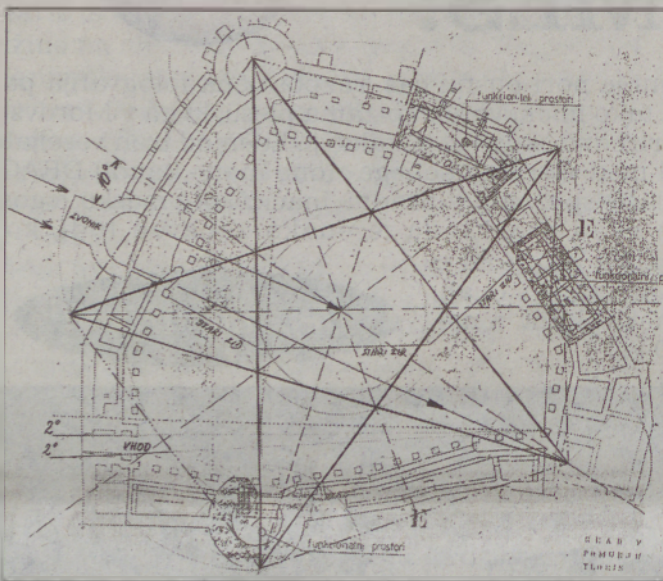
MARJAN DORA

ZLATO V GRADU

Verjetno ste že slišali pripoved, da je pri Gradu na Goričkem zakopano zlato tele. Zgodbi so pripisovali tako resnost, da so celo v novejšem času oblasti izdajale uradna dovoljenja za iskanje zaklada. Morda je to skrito bogastvo celo namig na zlato krono, ki jo je po neki drugi legendi grajski konjar ukradel zmaju Kaču in jo prinesel lakomnemu grofu. Obstaja pa še druga možnost, da so obe pripovedki »zagrešili« eni od prvih lastnikov gradu, vitezi templarji, ki so hoteli na ta način opozoriti na nekaj povsem drugega, saj so jih imeli ti »božji bojevniki« za ušesi več, kot so bili pripravljeni javno priznati.

Skrivnostni vitezi

Mirno bi lahko rekli, da so templarji obvladovali Evropo dvanajstega in trinajstega stoletja, kar gre predvsem pripisati njihovi finančni moči, imeli pa tudi ogromno znanja, ki so ga prinesli iz križarskih vojn na Bližnjem vzhodu, ki jim je utrjevalo prestiž, ki ga je spoštoval celo sam papež. Morebiti bi lahko celo rekli, da se je cerkvena hierarhija tega znanja bala, ker je vključevalo kar nekaj z dokazi potrjenih resnic, ki so bile vse prej kot pravoverne. In prav to znanje so templarji vgrajevali v stavbe, zgrajene po njihovih načrtih in večidel tudi z njihovim denarjem. V začetku štirinajstega stoletja je francoski kralj Filip Lepi s svojo vojsko in papeževim blagoslovom poklal večino teh »nevernikov«, red je bil s cerkvenim odlokom razpuščen in prepovedan, a redki preživeli so vsaj delčke znanja posredovali

Florisna zasnova gradu je verjetno izdelana na osnovni
•predlogi• zlatega reza, ki ga definira pentagram.

naslednjim rodovom. In prav to se je verjetno zgodilo tudi v gradu pri Gradu pa tudi v bližnji okolici lahko najdemo marsikatero potrditev te predpostavke.

Tloris po podobi kralja sveta

Čeprav so vitezi templarji nosili na svojih oblačilih živo rdeč enakokraki križ kot svoj razpoznavni simbol, je v njihovem skrivnem izročilu posebno mesto pripadalo peterokraki zvezdi, za katero so trdili, da je »božanski podpis« kralja sveta - stare glave, ki ureja življenje na tem svetu.

Premalo prostora je, da bi razložili, kaj so s tem mislili, ne bo pa napak, če na hitro povemo, da ima ta zvezda prav posebno geometrijsko lepoto. Posamični odseki so namreč med seboj v razmerju zlatega reza, ki je do nedavnega veljal samo za »estetski ideal«, najnovejše znanstvene raziskave pa ugotavljajo, da se praktično vse življenje tega planeta obnaša po tem pravilu. Čeprav je čudno, da so to resnico templarji poznali že pred osmimi stoletji, pa morda ne bo narobe, če poskusimo preveriti, ali je zgodba o zakopanem »zlatu« pri Gradu samo skrito sporočilo o tem, da je grad narejen v zlatem rezu.

Prvi namig lahko najdemo v dejstvu, da ima zgradba obliko (sicer nepravilnega) peterokotnika, dodaten je mogoče v tem, da ima stavba pet nivojev. Toda nepravilnost čudno razlomljenih zidov bi nas skoraj odvrnila od iskanja, če ne bi arkade na zgornji terasi tvorile 108-stopinjskega kota, ki je kot pravega peterokotnika. Morda pa je bila osnovna zasnova gradu približno taka, kot jo vidimo na sliki, k čemur bi lahko pripomogla navidez malenkostna podrobnost. Zvonik oziroma njegove stene, ki so bile pozidane še le v osemnajstem stoletju, namreč niso pravokotne na fasado, kar bi bilo sicer običajno.

Toda če njegove stene grafično podaljšamo, ugotovimo, da potekajo ena v središče pentagrama, druga pa v njegov vrh. Še celo ti pozni graditelji so torej imeli osnovni načrt, po katerem so se pol tisočletja gradili posamezni deli stavbe. Če si samo na hitro pogledate načrt in dejstvo, kako posamezne črte pentagrama določajo bistvene dele stavbe, vas to razmišljanje morda prepriča, da sploh ne govorimo o dejstvu, da sta »notranjemu«
peterokotniku vrtani in očrtani krog uporabljena kot osnovna modula gradnje. Grad je bil torej po vsej verjetnosti ezoterično središče, a če je tako, nikakor ne more biti samostojna zgradba, temveč je skoraj nujno, da je del nekega sistema.

Prekmurska zvezda

Če se malo sprehodimo po cerkvah na Goričkem, kaj hitro naletimo na namige, da prejšnja trditev ni kar tako iz trte zvita. Že cerkev v G. Petrovcih, ki je sicer novejšega datuma, nam na levi strani oltarja ponuja naslikano peterolistno cvetico in južno od te zgradbe lahko na zemljevidu kaj hitro najdemo tri cerkve, ki s kapelo na gradu tvorijo štiri stranice pravilnega peterokotnika. Prav lepo so razporejene, od one v Stanjevcih do tiste pri Panovcih, na oni strani gradu pa stoji v sistemu cerkev v Bodoncih. Le pri Puconcih, kjer bi morala biti peta, je prazen prostor.

Morda se komu zdi, da stvari posiljujemo, a če pogledamo po svetu, kaj hitro ugotovimo, da so podobne sisteme gradili povsod, kjer so se v davnih časih potikali templarji. Točnega pojasnila, zakaj so bili sistemi postavljeni, še ni, saj se znanost vsaj zaenkrat še noče (javno) ukvarjati s temi stvarmi, a nekako potihoma se sliši, da taka postavitev objektov zgoščuje zemeljsko energijo v neki točki. Kdor pozna »pravila igre«, jo lahko na tak način celo lepo usmerja.

Center moči

Morda pa so z vsemi žalbami namazani vitezi ta pravila poznali in skrbno načrtovali gradnje sakralnih objektov v okolici ter s tem zagotovili koncentracije energije pri Gradu, za katerega so bili prepričani, da bo ob potrebi zopet v njihovi lasti.

Če pogledamo na širše območje Pomurja malo podrobneje, nam pade v oči dejstvo, da so cerkve na Goričkem postavljene zelo na gosto. Podrobnejša raziskava odkrije presenetljivo ugotovitev, da lahko te zgradbe povežemo z ravnimi črtami, ki se stekajo prav pri Gradu. Pri tem je zanimivo, da to pravilo velja znotraj območja, ki ga oklepata dve ravni liniji, od katerih ena poteka od gradu pri Gradu prek rotunde v Selu, druga pa prek cerkve v Martjancih. Obe pa sta narejeni v templarskih časih! In še nekaj – ti dve črti oklepata tudi našo zvezdo, o kateri smo govorili.

Morda bo pa le res, da zagotavlja takšna postavitev težkih objektov na zemeljski površini vrtnčenje zgoščene energije v neki točki, kar so poznali že starodavni Kelti, saj podobne sisteme najdemo tudi na tleh starodavne Francije in Anglije. In prav ti »vrtinci moči« po vsem svetu tvorijo nekakšno mrežo »zmajevih črt«, prek katere je planet povezan v enoten sistem, ki rabi tudi za komuniciranje z vseobsegajočo inteligenco, o čemer med drugim govori tudi skrivno znanje ezoteričnih skupin. In prav ta

Ivan Mohorič, postaven možakar dobrih

40 let, še vedno samski, se že kar celo desetletje ukvarja z vsem, čemur reče »uradna« znanost, da »to ni mogoče, to ne deluje, to ne obstaja«, in sicer kot samostojni raziskovalec. Druži se z ljudmi, in to večkrat na leto, kot so Daniken, Sitchin in njima podobnimi z vsega sveta, in prenaša del najnovejših spoznanj in odkritij od drugod k nam.

Na žalost je tovrstna literatura pri nas premalo poznana, čeprav je v svetu tako cenjena, da so na primer samo Danikenove knjige izšle do sedaj že v več kot 60 milijonih izvodov po vsem svetu.

Čeprav je gospod Mohorič rudarski tehnik, ima izrazit čut za zaznavanje finih energij in vsega nenavadnega. Posebno ga zanimajo stare sakralne arhitekture, ki nosijo v sebi vedno neka sporočila, ki pa so dana v vednost samo »poklicanim«.

Objavlja članke v raznih časopisih, kot so Nedeljski dnevnik, Gea, Misteriji in drugi. Napisal je že tudi tri knjige, in sicer V zvezdi je zapisano (priročnik za prostozidarske mojstre), Človek kot tvoja pot (smo res jetnišnica vesolja) in Firbec pa tak (umne besede učenih mož).

Uveljavil se je tudi kot turistični vodnik v kraje velikih energij v svetu, na primer Stonehenge in podobno, je predavatelj alternativne zgodovine itd.

Skratka, zelo zanimiv človek.

Peter Perš

Zbiralnik moči

Zvezda na Goričkem

mreža zmajevih črt nam daje misliti, da je legenda o zmaju Kaču, ki se je na koščke raztreščil na mrežastih(!) vratih gradu na Goričkem, pravzaprav samo skrito sporočilo o pravi namembnosti celotnega sistema.

Oko Slovenije

Naj mi bo za konec dovoljeno kratko razmišljanje, ki sicer ni preverjeno, a vendar ... Trditev jasnovidke, da bo Slovenija tavalna kot slepa kura, dokler ne bo ta grad znova zaživel, je lahko povsem pravilna, saj bi bil po prejšnjih ugotovitvah prav lahko vezna točka, s katero je naša dežela »pripeta« na svetovni, že davno pozabljeni sistem. In morda še čisto obrobna misel, da je vzrok povojne žalostne usode gradu čisto preprost. Pogostnost zbiranja ljudi in njihovo število v cerkvah je v tem času močno upadlo, pa še od teh je prenekateri v svoji duši nosil težka bremena. Vse to se je po stoletnem sistemu prenašalo na grad. Da sedaj poskuša »vstati v življenje«, bi bilo lahko povzročeno s spremembo mišljenja in intenzivnosti obredov. Pravim morda.

Kajti: »Človeška misel ima zastrašujočo moč in ogromne učinke!« Vsaj tako piše v ezoteričnih knjigah. Še sreča, da tega ne znamo zavestno uporabljati!

Ivan Mohorič

Dogajalo se je natančno tako kot vsako leto in značilno za kozoroge: ... zadnji trenutek. Od polovice leta naprej se je začelo razmišljanje, kam na Silvestrovo. Načrti so eno, uresničitve pa drugo. To je nekaj normalnega, saj je ponavadi takšno načrtovanje povezano z nekaterimi neznankami. In ko se ti le-te ne izidejo, gre vse po vodi. Pa ne do konca, kajti zadnji trenutek pride rešilna bilka v osebi pomočnika direktorja Zdravilišča Radenci Milana Graha, ki povabi na preskok iz leta 1998 v 1999 v Termah.

Najprej boječe, vendar z veliko zalogo protiboječnega tekočega balzama, ki je hitro sprostil zavore in pogljal 45 »nenavadnežev« v dobro utečen zabavljaki stroj. Milan Grah je vsakemu strokovno predpisal njegov odmerek.

BILO JE MOKROOOOOOOOOO...

Najprej nezaupanje, potem pa: ne potrebuješ obleke, ne potrebuješ kravate, ne bo potrebno paziti na lepo obnašanje, ko te z vseh strani opazujejo, žongliranje z jedilnim priborom, ko ni protokola in ko imaš vsega preostalega na pretek. Zmenjeno in kupljeno. In tako se je dogajalo:

... in nato ves vroč od plesa - skok v blaženo vodo, ki potegne utrujenost iz mišic.

Ansambel The CD's & Player's je bil neutrujen. Edina »kljuka« je bila v nogah. Moral si paziti, da ti nerodnej ni stopil na boso nogo. Sicer pa - če se je to že zgodilo, si si bil sam kriv, kaj pa si jo držal na nepravem mestu.

Si predstavljate, kako so v sosednjem prostoru v restavraciji Radina - v tem trenutku vsi zavozlani s kravatami, v elegantnih toaletah - kleli, kako je vroče in podobno. Ples v vodi tik pred polnočjo.

5,
4,
3,
2,
1
- SREČNO
NOVO
LETO 1999!

Dušan Loparnik

In kaj se je zgodilo potem: družba (poznali smo se verižno) je naslednjih 14 dni analizirala dogajanje. In povzetek: enkratno, fantastično, nepozabno. Sklep: prihodnje leto ponovimo.

75 dni nepozabne plovbe

V Radencih skušajte vprašati za FRANCA MOHORJA! Vsak bo zatrdil, da ga ne pozna, ali pa, da bi to lahko bil BRANKO, lastnik avtomobilskega salona ...

Kaj ste torej: Franc ali Branko?

Ob rojstvu leta 1940 sem dobil dve krstni imeni - Franc in Branko. Klicali so me Branko, v uradnih dokumentih pa je pisalo Franc. Tako je bilo ime tudi dedku, ki je živel v Mrzlavi vasi pri Brežicah, kjer so bili starši do leta 1938. Ampak na ime sploh nisem bil pozoren, ljubše mi je Branko. Ko pa sem nekaj časa živel v daljni Avstraliji, so mi rekli Frenk.

Zobje - vaša prva ljubezen?

Ne čisto tako, sem pa hodil v vrtec in nato v štirirazredno osnovno šolo v Radencih. Osemletko sem nato končal na Kapeli. Rekel bi, da sem bil povprečen učenec in res sem sanjal o tem, da bi postal zobotehnik. Toda starši niso bili dovolj premožni, da bi me poslali na šolanje v Ljubljano, zato sem se vpisal v industrijsko kovinarsko šolo v Mariboru, kjer sem se izučil za avtokleparja. Zaposlitev je bila blizu kraju šolanja - v TAM-u. Ob delu sem končal še srednjo kovinarsko.

Po vojski doma ni bilo več kruha?

Res je. Vojaščina me je čakala v nesrečnem Sarajevu, po 15 mesecih sem se vrnil domov. V TAM-u nisem dobil več službe, zato sem poskušal v Radencih in okolici. Ampak ni bilo nič

pametnega - razen nekajmesečnega nadomeščanja v recepciji radenskega hotela. Potem mi je eden od znancev rekel, da v Avstriji, na Dunaju, potrebujejo avtokleparje. Nisem dolgo premišljeval in se odpravil tja. Čeprav sem prišel samo s turističnim vizumom, so me vzeli in mi kasneje uredili potrebna dovoljenja za delo. 14 mesecev sem bil v servisni delavnici.

Čeprav vam ni šlo slabo in ste si zaslužili tudi za avto, vas je zamikal najbolj oddaljeni kontinent?

Pri vojakih sem spoznal Vučka iz Ljutomera. Govoril mi je, da se bo z družino izselil v Avstralijo, kjer je že bila njegova sestra. Ampak na to sem že skoraj pozabil, ko sem nekega dne prejel pismo. Pisal mi je prav Vučko, ki je domneval, da sem še vedno brez službe. Imel je prav. Ker je obljubljal službo takoj in ob tem še dober zaslužek, sem bil v dilemi. V Avstriji sem imel namreč kar dobro delovno mesto, zato mi ni bilo enostavno oditi tako daleč od doma. Čez čas pa me je začelo nekaj vleči tja. Vedel sem, da so tam že sorodniki: tri sestrice, pet bratrancev pa teta in stric. Bil sem še samski, čeprav mi je bilo 25 ali 26 let. Zato sem se vendarle odločil in se z letalom odpravil na pot. Neko sredo popoldne sem

prispel v Sydney, v ponedeljek zjutraj pa sem že začel hoditi v službo - in sicer v Toyotino servisno delavnico. Stanovanje in hrano pa so mi prijazno ponudili Vučkovi.

To ni bila zadnja postaja?

Po šestih ali sedmih mesecih sem pisal sestrični Mimici, ki živi v avstralski prestolnici Adelaidi. Njeno presenečenje je bilo veliko, saj ni vedela, da sem tudi sam v Avstraliji. Odpisala mi je, da naj pridem k njej na dopust, saj se dotlej še nisva videla. A mene je zanimala boljša služba, ne dopust. Uredila je vse, da sem se lahko poslovil od Vučkovih

Ja, največ sta kriva mati in brat, ki sta rekla, naj ostanem doma, kjer imam zemljišče za hišo, čez čas pa bi lahko odprl avtokleparsko delavnico. Sam svoj mojster? Misel mi je bila všeč, še prej pa sem bil štiri leta mojster v soboškem Agroservisu. Hišo in delavnico sem začel graditi leta 1970. Ko sem se še oženil, sem misel na Avstralijo dokončno opustil.

Vzeli ste Brazilko. Kje sta se spoznala?

Res je bila doma iz Brazilijske doline. Starši so bili iz Savinjske doline. Spoznal sem jo v Mariboru, kjer je študirala. Zdaj imam drugo ženo,

Franc Branko Frenk Mohor je seveda ljubitelj jeklenih konjičkov. Zdaj se vozi za mazdo 626, imel pa je tudi že mercedesa in porscheja. Menjal je okrog dvajset avtov.

in začel delati pri Chryslerju, potem pa sem si našel boljše plačano delo. Nazadnje sem bil pri podjetniku Gabiju, ki je prav tako evropski priseljenec. Povedal mi je, da je doma na Madžarskem, kakšnih 100 kilometrov od Radenec. Zelo dobro sva se razumela.

Ste se družili samo s Slovenci?

V Adelaidi sem se včlanil v slovenski klub in dal nekaj denarja za graditev novega doma. Če se prav spomnim, se mu je reklo Bled. Prosti čas pa sem zapolnjeval z rekreativnim igranjem namiznega tenisa. Prej, v domovini, sem bil kar dober in sem igral za reprezentanco Pomurja. Rad sem se hodil tudi kopat in se udeleževal različnih plesov.

In domotožje?

Veliko sem mislil na dom, zato sem se po dobrih treh letih odločil za daljši dopust in se z ladjo odpravil domov. Na velikanski ladji je bilo okrog dva tisoč potnikov, pluli pa smo kar dva meseca in pol. Potem smo prispeli do italijanske Genove. Na nepozabnem popotovanju sem videl Havaje, San Francisco, Acapulco, Panamski prekop ...

Z dopusta se nikoli niste vrnili v Avstralijo ...

Prekmurko iz Rankovec. Skupaj sva že skoraj dve desetletji.

Kaj počne žena?

Dela v radgonski Muri. Zelo dobro se razumeva. Predvsem pa jo moram pohvaliti za odlično kuhinjo in skrb za red v hiši.

Ste že dedek?

Da. S prvo ženo sem imel sina, ki je šel z mamo v Brazilijsko dolino. Bil sem že tam pa tudi on je bil že trikrat tu. Sin je »krivec«, da sem že dedek. Vnuk bo star štiri leta.

Okrog Radenec so številni vinogradi - je kakšen tudi vaš?

Že pred 20 leti smo kupili parcelo na Janževem Vrhju, kjer smo zasadili vinsko trto in si zgradili vikend. Večino prostega časa preživiva z ženo v goricah.

Kdo bo nasledil zasebno podjetje?

Računam na sina, ki se je izučil za mehanika. Hčerka pa je na srednji ekonomski.

Imate občutek, da ste uspeli?

Osebnostno sem zadovoljen. Veliko sem doživel, videl in ustvaril!

JOŽE GRAJ

OBVESTILO JAVNOSTI!!!

REŠITEV PENOVE NOVOLETNE KRIŽANKE BO OBJAVLJENA 25. FEBRUARJA. IZZREBANCITUDI.

Komisija

Feri
Lainšček

Duhovni samomor kot literarna tema

Pri naši založbi je bil ob koncu letošnjega leta precej zgovoren podatek o treh romanah iz jesenskega paketa. Njihovi proizvodni stroški, seveda vključno z avtorskimi honorarji, so znašali nekaj manj kot dva milijona tolarjev in pol. Do konca leta so ti trije romani domačih avtorjev na trgu pridelali nekaj manj kot dvesto petdeset tisoč tolarjev. Lahko torej rečemo, da so se pokrili za borih 10 odstotkov. Da romani niso pridelali izgube, smo k sreči pravočasno poskrbeli z dotacijami in sponzorstvi ter tako seveda zagotovili tisto zveličavno pozitivno ničlo, a podatek je kajpada kljub temu pomenljiv in zgovoren.

Že leta in leta poslušamo o kulturi in literaturi, ki da mora v novih časih preživeti na trgu. Že leta in leta založniki, knjigarnarji, avtorji in sploh vsi, ki smo neposredno seznanjeni s knjigotrško problematiko, ugotavljamo, da to kratko malo ni mogoče. Stvari so seveda še zmeraj take, kot so, država pa nam napoveduje celo davek na dodano vrednost, ki bo slovensko leposlovno knjigo potisnil samo še bolj v kot. Z drugimi besedami: slovenska leposlovna knjiga bo postala redkost in luksuz, vse besede sprenevedanja o njenem narodnostnem pomenu in državotvorni vlogi pa bodo gladko postavljene na laž. Bile so pač uporabljene, ko je bilo to potrebno, zdaj pa se nekemu očitno zdi, da smo Slovenci enkrat za vselej rešili tovrstne probleme, na zasluge in hvaležnost pa se tudi zlahka pozabi.

Založba bo kajpada lahko tiskala samo še tiste knjige, ki bodo uspešne tudi na trgu. To bodo najverjetneje kuharice, priločniki in kakšne cenene slikanice. Vmes bo mogoče izdati še kaj o kaki Heleni, Esmeraldi, princesi Diani, vse drugo pa se bo lahko bralo le še v rokopisih. Ali, rečeno drugače: mnogi avtorji se bodo znašli v skušnjavi, ko bodo morali napisati kaj posebno butastega in trivialnega, ali pa njihovih knjig v knjigarnah in knjižnicah kratko malo ne bo.

Sam nekako še zmeraj ne morem in tudi nočem verjeti, da smo lahko Slovenci ob koncu drugega tisočletja tako duhovno otrdeli in funkcionalno nepismeni. Prepričujem se, da so nas take v resnici napravili politiki, ki so podlegli vsesplošnemu populizmu in so pripravljeni žrtvovati sleherno kakovost, samo da bi še naprej lahko krmarili, pa četudi na ladij norcev. Misel je huda, mnogim se zdi najverjetneje tudi drzna, ampak kdo pa lahko res zatrdi, da si Slovenci v tem tranzicijskem času izbiramo pravo politiko in da je, če se vrnem na začetek, uničevanje izvirne slovenske knjige pravo in premišljeno dejanje.

Paradoks je seveda v tem, da je lahko tak latentni narodov duhovni samomor pravo vrstna literarna tema.

Ali še bolj perverzno: o tem se bo pač dalo pisati, pa četudi se bo potem bralo v kakem evrojeziku ali angleščini.

NAJBOLJ NESREČEN ČLOVEK

Z Dragom sva odšla k Juretu. Že več kot mesec dni je ležal na postelji in poslušal, kako ga je prikleščil išias. V bistvu je bil len in tudi bojazljiv novinar, ki se je bal zdravnikov. Prepričan je bil, da se bo nekega jutra elegantno zbudil in - bolečine ne bo več. Ker je imel psa, stanoval pa je v osemnajstem nadstropju, je poklical sestro iz Metkovića, da mu je stregla in dvakrat na dan odvela psa na livado med stolpnici. Zgradba, v kateri je stanoval, je bila strašno neprijazna. Zidovi so bili počekani z grafiti oziroma slogani iz vsakdanjega duhovitega opazanja, često abstraktni, celo nerazumljivi kot pisava iz časov Atlantide. Na primer: Če ne bi bilo očeta, ne bi bilo niti mame. Ali: Kdo je gmaj? To je gnojni zmaj. In še: Kje je *nebuloz*?

- Kaj pomeni *nebuloz*? Je to *nebulosa*? V slovenščini pomeni *nebuloz* zamegljen.

Drago me je postrani pogledal, vprašanje se mu je zdelo provokativno.

- Tvoje vprašanje je *nebulozno*. Si kdaj slišal za gospodarja megle?

Spomnil sem se prekmurskega izraza. Če je kdo v naši študentski družbi preveč nakladal, mu je Rudi ponavadi rekel: »Ne meglari!«

Končno je prišlo dvigalo in naju dvignilo pod januarsko zagrebško nebo. Jure je bil videti kot rudar, ki ga je zasulo v rudniku. Kot da je ustavil čas. Kot da stavka. Vendar to ni bila gladovna stavka, nasprotno, zredil se je, zarasel v obraz, ugnezdil se je med papirje, časopise in knjige kot rejen masten molj. Neprostovoljna krtica.

Sprejel naju je z mešanimi občutki: bil je vesel, da sva ga obiskala, obenem mu je bilo nerodno zaradi nereda, v katerem je »životaril«. Drago mu je izročil slavonsko slivovko, jaz sem mu dal knjigo Branka Matana Domovina je težko vprašanje.

- Žganje je za telo, knjiga za dušo ...

- Bilo bi dobro, da bi sprejel življenjsko odločitev in se odplazil k zdravniku. Samo injekcija te lahko postavi na noge.

- Ni govora, Jure je prepameten, sem razlagal Dragu pred pacientom, ki je zavijal oči in jamral kot ženska s porodnimi krči vsakič, ko se je premaknil, ne potrebuje zdravnika, prepričan je, da bo eden od njiju, ali on ali živec, prej ali kasneje popustil.

Evropska tujina

- Pravijo, da pameten prvi popusti.

- Na to računa tudi Jure.

Sestra Ivana se je glasno zasmejala. Že nekaj tednov, odkar je prišla, ga je nagovarjala, naj gre k zdravniku ali ga pokliče na dom, on pa ji je kar naprej govoril, da bo to storil jutri. Ko je prišlo jutro, je obisk z zdravnikom preložil na naslednji dan.

- Ta živec je kot notranji sovražnik: ne vidiš ga, vendar je tu, da ti spodkopava zdravje.

- Sta me prišla tešit ali zajejavat?

- Lahko te odneseva v dvigalo, z avtomobilom te odpeljeva k zdravniku.

- Vidva? Pruh bi dobila. Pretežak sem.

- Vidiva.

Pogledal sem Draga in mu tiho rekel: *Nebuloz*. Tukaj je.

Jure me je slišal.

- Torej, prišla sta me zajejavat!

Vzel je Matano vo knjigo, ki je te dni postala književni hit, saj je to dokaj zreli dnevnik hrvaškega intelektualca iz vojnih let (1991-1993). Listal je knjigo, ko da naju ni v sobi. Potem se je z utrujenimi očmi zarinil med vrstice in glasno prebral.

»Kaže, da gre v primeru Slovenije res za armadno-srbski izgon iz Jugoslavije. Bosanski predsednik Alija Izetbegović pa je dodal: Zaključek o Sloveniji pomeni dokončno uničenje Jugoslavije.«

Dvignil je ciničen pogled, se zazrl vame in očitajoče dodal.

- To je Matan napisal pred osmimi leti. A to, kar je izjavil neki slovenski nacionalist Bojan Petrič, je od včeraj.

Pomislil sem: Imperij vrača udarec. Potem sem ga pogledal kot obtoženec, ki ni razumel obtožnice.

- Veš, kaj je izjavil? Poslušajta: »Nam je na tržišču hrvaška konkurenca, a mi in Srbi se medsebojno dopolnjujemo. Eni proizvajajo tisto, česar drugi ne delajo. Zato je logično, da se izkoplje predor pod Hrvaško in se tako Slovenija združi s Srbijo. Ni meja, ni viz. In potem gremo skupaj na tuje tržišče.«

Priznam, da me je Juretovo citiranje gospoda Petriča šokiralo.

- Mogoče so takšne izjave izraz slovenske demokracije. Že pred leti, po invaziji Rusov na Češkoslovaško, so moji češki prijatelji sanjali, kako bi bilo praktično skopati pod Avstrijo predor, da bi se brez meja in viz vozili s svojimi starimi škodami k nam na morje. Zdaj smo vsi v Evropi, Čehi se vozijo z novimi škodami ...

- ... kaj se opravičuješ? Vi res lezete Srbom v rit, tako da je že meni neugodno, je dodal Drago, najbolj dobrodušen Srb v Zagrebu.

- Priznaj, vi silite na Balkan, vsi drugi pa z Balkana v Evropo. Vi bi izvažali v Srbijo belo tehniko, Srbi pa svojo kulturo. Saj ne morete brez njihovih filmov in Balaševića. A veš, da je ta pevec pred leti na koncertu v Banjaluki rekel, da bosta Slovenija in Makedonija znova njihovi republiki!? Srbi pač ne morejo brez vas, ker ste nekoč delali tudi za njih, in brez hrvaškega morja ... Vi pa, kot kaže, danes ne morete brez njih. Srbi pa počno vse, da bi vas šarmirali ...

Zagrebske ulice, stopnišča v nebotičnikih so polna grafitov pismenih čečkačev, vmes je tudi kakšna duhovita misel ...

Sicer pa, kaj me briga. Nisem politik, se je razvnel Jure. Slovenci bi verjetno degenerirali, če se njihova kri ne bi pomešala z balkansko.

- Hej, hej, sem ga poskušal ustaviti.

- Vem, kaj govorim, prebral sem, nisem si izmislil.

- Kot da smo mi središče sveta, sem pripomnil.

- Vsaka resnica je boleča. Tudi grafit, da želite zamenjati Piranski zaliv za našo mlado smučarko Janico Kostelić.

- Dobra je zato, ker trenira v Sloveniji, ker ima naše trenerje.

- Bosta kaj spila? nas je prekinila Ivana in prinesla iz kuhinje viski, mandarine in kivi iz doline Neretve.

Zastrmeli smo se vanjo in v psa, ki je skakal po njej.

- Si ga že cepil? je prostodušno vprašal Drago.

Na mizo so prišli še domači ocvirki in rdeče vino.

- Vidim, da me načrtno zajejavata! Jaz res nimam prijateljev. Najbolj nesrečen človek na svetu sem.

- O, to pa ne bo držalo. Veš, kdo je najbolj nesrečen? Tisti, ki mu je stari oče lažnivec, stara mati krađe, mama je kurba, stric kvartopirec, sam pa je Srb ...

Spogledali smo se.

- Takšni vici se slišijo samo še v tramvaju.

- Že leta se nisem peljal z njim.

- In še dolgo se ne boš, če ne boš šel k zdravniku.

- Najprej moram ozdraveti, da lahko pridem do ordinacije.

- Ko boš zdrav, boš pozabil na išias.

- Samo da se ti ne bo zgodilo kot kolumbijskemu tihotapcu z mamili. Neki Fernando Varro je poslal pismo bombo ameriškem veleposlaniku in pri tem zalepil znamko s premajhno vrednostjo. Pismo se je seveda vrnilo. Ali je tihotapec pozabil ali je bil preveč radoveden, kdo mu je pisal, tega ne bodo nikoli ugotovili: odpri je pismo, ko je sedel na stranišni školjki.

- Hvala, da sta me spomnila. Tudi jaz moram iti tja, kamor je cesar hodil peš. Obisk je končan.

Vedela sva, da bo trajalo, preden se bo razboleli, neobriti, zrejeni Jure priplazil do stranišča, zato sva se hitro poslovila.

Obiski bolnih prijateljev na domu niso prijetni. V dvigalu se mi je zazdelo, da me je zagrabil išias. Božja kazen, ker sem se Juretu posmehoval. Ko sva stopila iz dvigala, sem prebral nov grafit na zidu:

Nebuloz, to si ti!

Branko Šomen

Tak je Juretov necepljeni pes. Potepuški pes je tokrat v družbi mačke, ki pa se ne zmeni zanj ...

PEN SE PRIPRAVLJA NA PUSTOVANJE MARCA LETA 2000 – VABLJENI K SODELOVANJU

PRIHAJA BOGINJA KIBELA

Borovo gostüvanje in kurent imata korenine v temi prazgodovine – Zračni arheologi iščejo ostanke mitološke grške galeje, ki naj bi utonila v Panonskem morju blizu obale, kjer je sedanje Goričko

Bralcem z veseljem sporočamo novico, da smo v našem uredništvu nedavno ustanovili Agencijo Kibela. Njen namen bo, podrobneje oziroma dokončno zbrati vso strokovno gradivo o dejanskem poreklu borovega gostüvanja in kurentov. Takoj vam moramo zaupati, da smo že prišli do senzacionalnih odkritij. Ta nam bodo podlaga za organizacijo pustovanja, ki ga bomo pripravili marca leta 2000. Predvidoma bodo sodelovali tudi Grki in arheološki muzej iz Rima.

Dokazi na rimskih spomenikih

In zakaj sploh gre? Ob študiju rimskih spomenikov kulta Kibele (Kybele, Cybele), ki jih je najti tudi v Sloveniji, se je pokazala doslej spregledana možnost razlage lika kurenta in po drugi strani tudi pustnega običaja borovega gostüvanja v Prekmurju. Zapisati moramo, da so nekateri štajerski avtorji ob proučevanju te zanimive problematike zamenjali ime Kibela s »kiblo«. V našem primeru gre za prastaro življenje dajajočo boginjo, v drugem pa za posodo za »pacanje« svinjine oziroma za »tünko«.

Kibelin kult se je širil iz Pessina v Frigiji in bil leta 204 pr. n. š. uradno uveden v Rim. Rimljani so Kibelo zaradi izpolnitve zaobljube ob Hanibalovem ogrožanju Rima sprejeli v svoj panteon kot prvo orientarno božanstvo. Pri nas je bil Kibelin kult osredotočen v rimskih mestih Emona, Celea in Petovio, posamezni spomeniki pa so bili odkriti tudi na Igu, v Marofu pri Julklostru, Podkrajju pri Hrastniku in Kopru. Tovrstni spomenik na Goričkem (kjer je borovo gostüvanje danes najbolj razširjeno) arheologi še iščejo!

V temi prazgodovine v gozdovih Male Azije, zdaj na Goričkem

Še podrobneje o Kibeli. Predstava o življenje dajajoči boginji sega daleč nazaj v temo prazgodovine: V gozdnem in hribovitem svetu Male Azije so častili prastaro žensko božanstvo, katerega

Sodelujoči na borovem gostüvanju v Fokovcih 15. februarja 1976. Takih likov na naši prireditvi leta 2000 ne bomo potrebovali. Like in oblačila bo potrebno prilagoditi novim etnološkim dognanjem.

prve upodobitve poznamo že iz 2. tisočletja pr. n. št. pri Hetitih. Pri Frigijcih se je izoblikovala podoba boginje z vsemi atributi. Njeni najpomembnejši lastnosti sta bili plodnost in zaščita življenja, v središču njenega kulta pa umiranje in obujanje mrtve narave k pomladnemu življenju. Ena od številnih različic zgodbe iz cesarskega obdobja pravi, da se je Kibela zaljubila v pastirja Atisa in da ji je postal nezvest. Boginja ga je kaznovala z blaznostjo in zblazneli Atis se je pod borovim drevesom kas-

triral in umrl. Kibela je obžalovala svoje dejanje in prosila Zevsa, da bi ohranil Atisovo truplo. Atis naj bi se bil spremenil v zimzeleno borovo drevo, bil kasneje znova rojen in združen s Kibelo. Prvotni mitični maloazijski spremljevalci Kibele so bili Koribanti, njim pa so v Grčiji pridružili še kretske Kurete. Njihova vloga je bila, spremljati Kibelin pohod s truščem in ritualnimi plesi ...

Domneva se, da se je Kibelin kult razširil po našem Goričkem še v obdobju, ko so butali v te bregove valovi Panonskega morja. Naši zračni arheologi zdaj iščejo materialne dokaze. Dobili smo nepotrjeno vest, da je mogoče videti ob vznožju Bogojinskih goric obrise nekakšne grške galeje.

Radgonski mesarji bodo zaklali bika v Kibelino čast, pri Slovenski vojski si bomo sposodili šotore

Kibelina čaščenja so se začela v začetku pomladi, točneje 15. marca, s procesijo in žrtvovanjem bika, s katerim naj bi zagotovili plodnost polj. Penova agencija Kibela se je že dogovorila, da bodo prihodnje leto, na glavni prireditvi, radgonski mesarji zaklali bika. Ti ga bodo tudi

spekli. Ker je pričakovati udeležence iz Grčije in iz drugih evropskih držav, bo potrebno zaklati več bikov, da se bodo ljudje pošteno nasitili. Glede na verodostojnost praznovanja se morajo navzoči sedem dni postiti. Čas posta bodo lahko preživeli ob meditaciji pod šotori, ki si jih bo naša agencija sposodila pri Slovenski vojski. Mislili smo tudi na častno stražo. To poslanstvo bodo opravili naše sodelavke in sodelavci. Dne 22. marca leta 2000 bo osrednji dogodek tokratnih praznovanj. Po izročilu so takrat, najverjetneje drvarji ali trgovci z lesom, v gozdu podrl bor ali smreko. Drevo so okrasili z vijolicami in ovili z volno, nato pa ga v slavnostnem sprevodu odpeljali v Kibelino svetišče.

Za drvarske storitve bo tokrat poskrbelo Tesarstvo in mizarstvo Poredoš iz Izakovec. Kje natančno naj bi bila osrednja prireditev, bodo naši bralci pravočasno obveščeni.

Penova agencija Kibela vabi k sodelovanju

Naša agencija Kibela že zdaj vabi k sodelovanju na prireditvi marca leta 2000 vse zainteresirane vaše skupnosti z Goričkega, ki so sposobne pripraviti tradicionalna borova gostüvanja. Prijave potrebujemo kmalu, ker bo potrebno nekatere like prilagoditi novim dognanjem. Prav tako se bomo povezali s kulturnim društvom iz Markovec na Ptujem polju, da nam priskrbi dovolj kurentov. Ti bodo morali tokrat obleči lahka oblačila, imeti bodo morali sablje in ščite in poskočen korak. V skladu s strokovnimi študijami bodo namreč morali plesati okoli ženskega božanstva in Atisa.

Samo resne in pisne prijave sprejema Agencija Kibela, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. EKEC

Foto: Vanja Juhnov

Pozvačinska oprava je pravi biser ljudske umetnosti, kjer se posebno izstopa kranščak, narejen iz navadnega klobuka, ki ga zvišajo z nastavkom iz lepenke, vrh ozaljšajo s pavjim, petelinjim ali fazanovim perjem, sicer pa ga obložijo s pušpanom, rožmarinom ter raznobarvnimi umetnimi rožami in trakovi iz papirja. Prek kaputa položijo dve prekrasni, z bogatimi motivi izvezeni dolgi in ozki brisači, ki se od rame navzdol križata. Na brisači pritrdijo raznobarvne papirnate trakove, ponekod pa pisane rute.

Štefan Jerebic iz Lipe vabi v svoji bogati opravi na prava gostovanja in tudi na razne folklorne prireditve že praviljčnih sedem let.

»Bole gor správljeni pozvačín, vékša gostija«

NEKOČ V PREDPUSTNEM ČASU JE ŠEGAVI MOŽ V PISANI OPRAVI KOT SIMBOL DOBREGA IN ZLA ŠEGAVO VABIL NA PREKMURSKO GOSTUWANJE - FRANC JEREBCI IZ LIPE OHRANJA ŽLAHTNO TRADICIJO IZ TEGA KRAJA V PREKMURJU

Naj bo grda ali stara, vsaka ima lepega pozvačína - tako pravi prekmurški ljudski rek za neveste in nekoč, ko je bil čas porok v glavnem le predpustni čas, je še posebno veljalo, da je hodil možakar v posebni opravi od ponedeljka do četrta po vasi od hiše do hiše in ljudi vabil na gostije. Znanilec veselega dogodka je popestril megleno zimsko dneve od treh kraljev do pepelnice srede, štiridesetdnevni fašane, dokler je trajal pustni čas, ko sta fant in dekle lahko pred božjim obličjem po katoliški šegi in postavi stopila v zakon, domači pa služili gosťuvanje, kamor so posebni vabovci vabili sorodnike, botrino, sosedo, prijatelje in znance. Na dolinskem delu Prekmurja jim pravijo pozvačini, na Ravenskem in na Goričkem pa zvači, v starih etnografskih zapisih iz prejšnjega stoletja pa je razbrati, da so klical ponekod v okolici Lendave tega šegavega, a pomembnega predstavnika hiše, ki je obhajala veselo poroko, pozovič. Nekdanji madžarski vendeghiu je bil po vzoru slovenskega pozvačina prav tako bogato opravljen, toda po prvi svetovni vojni se je ta navada ohranila le na slovenskem območju beltiške, bogojinske, turniške, polanske in odranske župnije.

Franc Jerebic iz Lipe si vsako leto vsaj dvakrat nadene svojo pisano opravo in gre vabiti prave goste na pravo svatbo. Zal je v zadnjem času porok vedno manj, pa še te so takrat, ko v gostilni pridejo na vrsto, in tako je v tem predpustnem času njegova oprava na popravi v Gaččanih pri

gospe Hedviki, ki še obvlada izdelovanje okrasov iz pisanega papirja.

»Ne dolgo od tega smo se vrnili iz Japonske, kjer smo predstavljali Slovenijo z našimi prekmurškimi običaji, in moja oprava se je na poti poškodovala. Zelo pazim, da je vsak cvet, vsako pero na svojem mestu,« pravi naš sogovornik, ko po kuhinjski mizi razporeja svojo pozvačinsko opravo, ki jo lahko vsako leto občudujejo obiskovalci beltiškega festivala in radgonskega sejma, ter ponosno kaže slike, ko je šegavo oblečen vabil predsednika Milana Kučana in soprogo v Beltince.

»Nekoč so okraske lepili na pozvačina z domačim lepilom, narejenim iz krušnega testa, in ženske so to zamudno delo opravile vsak dan znova. V vsaki vasi je bilo nekaj ljudi, ki so izdelovali okraske pa tudi po platnene brisače ni bilo treba na Madžarsko kot danes, ker so pri vsaki hiši stkali dovolj platna za doto, katera del so bile dolge brisače. Jaz si poleg klobuka nadenem še šrc, škornje, zvonce, oprtam dva kulača, v enem je vino, v drugem pa proso, snejino mleko, in platneno torbo s kruhom. Poleg tega sem opremljen z rogom, »zemljevidom«, v resnici s časopisom s pomanjkljivo oblečenimi damami, in ko na poti do kake hiše dolgočasno razlagam, kam bi rad, vse mimoidoče prosim, da se mi podpišejo,« pravi Franc Jerebic in pokaže precej popisan izvod Vročega Kaja. Pri-poveduje o svojih prigo-dah v Mariboru, Ljubljani, kjer vedno velja za pravo atrakcijo in mnogo ljudi misli, da je pustna šema,

in sredi leta ne vedo, kaj pravzaprav predstavlja. Nekateri nevedneži radi nagnejo čutarico s sne-jinim mlekom, ki jim jo šegavi Franc ponudi na cesti, in ko se jim grlo napolni s prosom, marsikdo reagira tudi na neprijeten način. Vendar večina dogodkov je pri-jetnih tudi po belem svetu, saj ljudje za trenutek ob-stanejo ob pozvačinu, ki istočasno simbolizira dobro, darežljivo vilo in demono zla, ki si nasprotujeta v vseh življenjskih ciklih. Proso v čutarici pomeni rodnost, ježeva bodičasta koža pa odga-nja zlo. A pozvačinu le-sena sekira z ježevno kožo ni rabila le za ježanje žen-sk, ampak za obrambo pred tolovaji, ki so neke med njivami čakali na od-pijače utrujenega zvača, mu odvzeli dnevni zas-lužek in izpraznili čutarico. Po pripovedovanju so jemali ponekod pozvačini predvsem v bolj oddaljene kraje, kamor so pešali v eno smer tudi po več ur, s seboj svoje sinove, saj po ogromnih količinah po-pitega vina vsa pota niso bila ravna ...

Franc Jerebic, ki se je iz rodni Beltincev priženil v Lipo, velja za veselega pozvačina in pravi, da je nekoč gospodar sam pri-skrbel opremo za pozvačina, kajti veljalo je: »Bole je pozvačín gor ob-lečen, vékša je gostija ...« Na poti do hiše, kamor gre vabiti, pozvačín pleše, ska-če, preganja otročad, vris-ka, pozdravlja mimoidoče.

Bogato opremo so nekoč izdelovali v vsaki vasi, danes pa morajo platno kupovati celo na Madžarskem, cvetne okraske pa izdeluje le nekaj starejših žensk.

Sega ljudem v roke, jih praska z ježevko in sploh zganja vse mogoče norčije. Dolgo blodi okoli hiše, preden zaprosi, ali sme vstopiti, in že v predsobi išče pajčevino, rekoč: »Tis-ta dekla kaj vala, štera v izi pavučino ma.«

»Na gostuwanje vabim z naučenim besedilom, ki je skrajšana oblika več dol-gih nagovorov iz Lipe in okolice, ki izvirajo iz knji-ge Staršinstvo i zvačinstvo iz leta 1807. Ta besedila in

nula se je, slanina je doli spadnola pa na ednoj pa-vučini obisnola i zato jes pravin, ka tista dekla kaj vala, štera v izi pavučino ma ... Doma so vsi lagvi prazni, a da jih vseeno vabimo, in naj pridejo vsi tisti, šteri ste od kolena vékši pa od popalta menši, z glasnimi gutami, friš-kimi petami.

Potem ponudim kruh in vino - naše sneje mleko -, gospodar pa povzvačinu dolije v čutaro vino, po-

Še ne tako dolgo, ko so še veljale stare postave, pozvačín na dan poroke ni nosil svoje bogate opreme, a je na svatbi vseeno veljal za nepogrešljivega veseljaka.

variante iz Lipe in okolice so dolga, a vsa govorijo o tem, kako je pozvačín iskal pot prek radmožan-skega jarka pa tja do Rad-gone, da je našel hišo, kamor je prišel vabiti. Na-vadno začnem:

»Jes san k van pos-lani od Kous Štefana ino njegove túvarišice Ane, tak kak túdi od njúve čerij Micke ino njenoga zaročenca Franceka, šteriva sta se dala na žitek sve-toga hijštva doli za-vezati ino vu sveti hišni zakon stoupiti. Zatou se prvo pričesno ne-delo prejk mene date zvati na eden mali fa-lajček krúja ino na veliko kupico vina ...«

Potem na šaljivi način razlagam, kako smo ci-gančka poslali na súji brod ribe lovit, tudi o treh jagrih, od katerih je eden plantvi, drugi slejpi, tretji pa nika nemre zverine strelati. Prvi je poganjou, drugi je strelou, tretji ka nika nemre, je vkúp no-sou. Te jagri so strelili enega brava, velkoga kak mrava ... Slanino smo pa na slemen obesili, da je gouževka nej zdržala: vtrg-

nudi jesti, in ko odhaja, mu stisne v roko nekaj denarja za brod, saj ima stroške. Ta denar mu prav pride na gostiji, ko mora kar naprej plače-vati mužikašom, na pri-mer za pozvačinovo ženo in za druge prigode. V bolj oddaljenih krajih va-bim že v nedeljo, drugod pa navadno do četrta.

Po novi šegi si na dan poroke spet nadene klobuk in drugo opremo in pred cerkvijo čaka na svate. Doma jih razporedi pri mizi, pomaga nositi jedila in pijačo na mizo ter vnovič povabi tiste bližnje povablence, ki niso prišli na gostuwanje.

Prekmurški pozvačini se branijo, ko jih etnologi uvrščajo med pustne še-me, in trdijo, da so oni predstavniki mladožencev in gospodarja, ki hčer ali sina da v zamož. Nekoč je le v predpustnem in v po postavi ter šegi določe-nem času za poroke skr-bel (in še skrbi), da dos-tojno ali veselo zastopa po svetu hišo, iz katere je gos-podar ženil sina ali hčer. In če ima v sebi kaj demon-skega, je to le zato, da bi odgnal od mladoporočen-cev zlo kot pustne seme nadležno zimo ...

Ella PIVAR

Poročna slika iz leta 1939, kjer si je pozvačín za fotografiranje spet nadel svoj kranščak in požugal s sekiro.

Sem Metka Recek iz Rogašovec. Delam kot učiteljica razrednega pouka na Osnovni šoli Grad. Z učitelji geografije in biologije sem se udeležila strokovne ekskurzije na Islandijo, ki jo je organiziral Zavod republike Slovenije za šolstvo in šport. Gospodu ravnatelju se zahvaljujem, da me je po koncu rednega pouka oprostil dejavnosti, ki so še potekale na šoli.

Vidite me pred Sulfossom, Zlatim slapom, za mnoge najlepšim na Islandiji. Ime je dobil po mavrici, ki se ob sončnem vremenu pne nad njim. Tudi mene je navdušil, čeprav mavrice ni bilo, bilo pa je pošteno mrzlo.

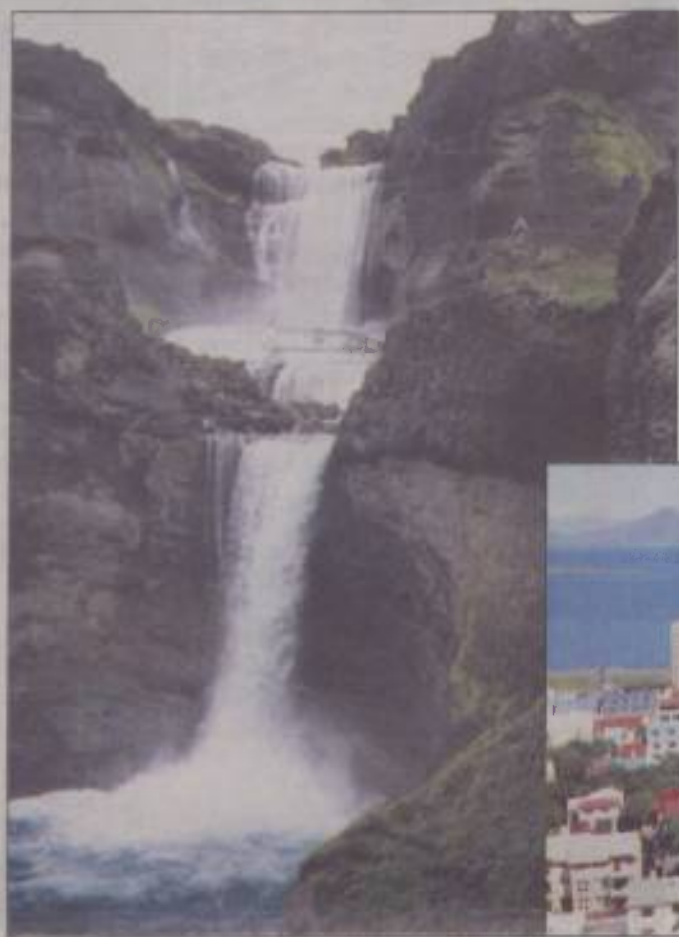
ISLANDIJA –

Pa nista bila ne ogenj in ne led prvo, kar smo zagledali po pristanku na letališču v Keflaviku. Še preden je našo pozornost pritegnila pusta pokrajina, so nas očarale barve neba.

Pestra paleta le-teh je ob ljubljala lep dan. Prvo srečanje z nočjo brez teme je bilo doživetje za vse, ki smo to doživeli prvič.

Sfartifoss ali Črni slap pada prek bazaltnih sten blizu ledenika Vatnajökull. Kaže pa, da so bile tistemu, ki je sliko posnel, zanimivejše skale v vznožju kot cel slap.

Slap Ofaerufoss, eden mnogih na Islandiji. Pred leti ga je še dodatno krasil most, ki pa ga je zima podrla.

Gospa Karmen je na vabilu na ekskurzijo zapisala, da je Islandija otok, o katerem vemo zelo veliko ali pa tudi zelo malo. In kako prav je imela, smo se prepričali v naslednjih dneh. Kot pedagogi smo jo doživeli kot pravo učilnico v naravi. Je prava poslastica za tiste ljubitelje narave, ki jim je všeč divja in groba lepota. To je dežela, ki je pomanjkljivo odeta v rastlinsko oblačilo in kjer narava razstavlja ognjenike, gejzire, ledenike, termalne vrelce, mogočne slapove, ledeniške reke in številna jezera. Celo puščavska notranjost otoka pusti posebno in nepozabno doživetje.

Ime Reykjavik pomeni, kadeči se zaliv. V posmeh imenu je danes to mesto brez dima. Mesto namreč ogrevajo z geotermalno vodo.

Pokrajina ljudem ni omogočala preživetja, življenje jim je zagotavljalo morje. Življenje ribičev je trdo in nevarno, zato toliko bolj cenijo mirno življenje na kopnem.

Ribe sušijo na prostem. V tem letnem času sušijo le glave, ki jih izvažajo v Afriko. Tam so specialiteta, a glede na smrad, ki se širi od njih, temu raje ne bi verjela.

Tektonska prelomnica, ki poteka po Pingvellirju. V kristalno čisto vodo smo vrgli kovanec za srečo, če se že kopati nismo mogli.

Obilico tople vode izkoriščajo tudi za gojenje južnega sadja. Mogoče pa ni več daleč čas, ko bomo banane uvažali od tam?

Pogled na ledenik Vatnajökull ob katerem človek začuti vso svojo majhnost pa tudi odvisnost od narave.

Namakanje v topli vodi in kozarec ravnopravno prav hladnega šampanjca. Le kaj naj si človek v tem trenutku še želi?

DEŽELA OGNJA IN LEDU

Dobro tisočletje islandske zgodovine

Islandija je ena najčudovitejših in obenem najbolj negostoljubnih dežel na svetu. To so spoznali že prvi obiskovalci, ki so v 9. stoletju stopili na islandska tla. Vikingi so zadeli na ta daljni otok manj hote in bolj po naključju. Tja pa so se še pred njimi zatekali irski menihi. Našli so črne puščave lave, številna ognjeniška žrela in obsežne ledenike. Zato ni naključje, da je dobil otok ime Iceland – Ledena dežela.

Da je bila nenaseljena in da ji nihče ni gospodoval, so imeli za največjo prednost daljne zemlje. To jih je tudi privabilo in v šestih desetletjih so naselili ves rodovitni del otoka. Že leta 930 so ustanovili Althing, eden najstarejših še vedno obstoječih parlamentov na svetu. Vsako leto v juniju so se družinski poglavarji dva tedna srečevali na Pingvellirju (Poljane zborovanj). Tu so na prostem urejali skupne zadeve, reševali prepire, izrekli sodbe in jih tudi izvrševali. Kar nekam tesno nam je bilo pri srcu, ko smo zrli v kristalno čisto vodo tolmana Drekkningarhylur, kjer so utapljali ženske zaradi prešuštva, detomora, krivoprisežništva ali drugih zločinov. Nepokorne moške pa so obešali ali obglavljali.

V svoji zgodovini so bili pod norveško, pozneje tudi pod dansko krono, pa so vseeno uspeli ohraniti svoj jezik, ki je še danes le nekoliko spremenjen jezik Vikingov. K temu je pripomogel tudi prevod biblije leta 1584. Da je njihov jezik težak, smo se lahko sami prepričali.

Nikakor nismo spravili skupaj več kot kakšno besedo. Bili smo slabi učenci in zaman je bil ves trud našega vodnika Džona. Nasprotno pa njemu naš jezik ni delal takšnih težav in slovenske besede so mu šle kar gladko z jezika.

Dežela brez dreves

Kar težko si danes predstavljamo, da so bili še pred nekaj tisoč leti na otoku obsežni gozdovi brez in jerebik. Toda v trdem boju za preživetje so jih ljudje uničili, veter pa je raznesel plodno zemljo.

Dežela brez dreves deluje sprva nekoliko moreče, še posebno v hladnem, oblačnem in deževnem vremenu, toda že kmalu prevlada občudovanje vsega drugega, kar ponuja narava. Zadnja desetletja se zelo trudijo in deželo intenzivno pogozdujejo. Vrtnar, katerega smo obiskali med večernim sprehodom ob jezeru Laugarvatn, nam je prijazno razkazal svoj rastlinjak, v katerem goji tudi arktične breze. Bil je vesel našega zanimanja za njegovo delo in vsakemu je podaril sadiko breze. Nas pa je razveselil s tem, da je že slišal za Slovenijo in celo za Bled in tudi zato smo mu v zahvalo zapeli slovensko narodno.

Toplota in voda – največja zaklada Islandije

Od začetka naseljevanja ogroža ljudi toplota iz globin, in sicer z ognjeniški izbruhi, potresi, plazovi in razmikanjem tal. Zadnja desetletja pa je to pravi »blagoslov« za deželo. Je poceni in okolju prijazen vir energije. Zato nismo bili preveč presenečeni, ko nam je lastnik velike farme povedal, da ima tudi v hlevu talno gretje.

Obiskovalci Islandije pa so verjetno najbolj navdušeni nad toplimi vreli, v katerih se lahko namakajo in jih je približno osemsto. Tudi mi smo ta čudež narave občutili že prvi dan našega prihoda. Voda sicer nima kake posebne zdravilne moči, je pa polna mineralov, ki blagodejno vplivajo predvsem na kožo. Čeprav se kljub trikratnemu namakanju v teh vrelih nismo

pomladili, smo bili navdušeni, še posebej, ko smo se v mrazu sredi divjine predali užitkom tople vode in zraven pili šampanjec. Po nekajurni vožnji skozi »lunino pokrajino« se je to zares prileglo. Džonu se je kar smejalo, ko je videl naše navdušenje.

Tu so še ledeniške vode, ki so v preteklosti povzročale prave katastrofe. Zadnja takšna katastrofa je bila poplava leta 1996, ko je izbruhnil vulkan pod ledenikom Vatnajökull, največjim evropskim ledenikom. Posledice tega še danes odpravljajo in del razdejanja, ki ga je takrat povzročila voda, smo lahko videli tudi mi.

Nikakor pa ne moremo mimo morja, saj jim je zagotavljalo življenje in obstanek na otoku. Od njega so bili in so še vedno najbolj odvisni. Še danes je ribištvo glavna gospodarska panoga, ki pokriva 79 % izvoza, zaposluje pa okoli 12 % delovne sile. V preteklosti je bilo povzročitelj družinskih tragedij, saj je pogosto vzelo kar več moških članov ene družine.

Hekla in Strokkur

Ob besedi Islandija najbrž vsak najprej pomisli na vulkane in gejzirje. Na tem otoku narava razstavlja prek 200 ognjenikov. Tu namreč poteka tektonska prelomnica in otok je še vedno v nastajanju. Če ne bi bilo erozije, bi se površina otoka postopoma večala. Najbolj znan vulkan je Hekla, ki je ovekovčen tudi v mitih. Nekoč so namreč mislili, da je Hekla vhod v pekel. Mi pa smo se povzpeli na 818 m visok ugasli vulkan Laki.

Očaral nas je pogled na 25 km dolgo verigo kraterjev, ki so danes porasli z mahovi in lišaji. Zrli smo na prostrana polja lave in se poskušali vživeti v dogajanje pred nekaj več kot 200 leti; tu je tekla žareča lava, da se je iz kraterjev kadilo in je bilo nebo zavito v oblake strupenih plinov, tri četrtine živine je poginilo in prebivalstvo je trpelo lakoto. Čeprav je takrat umrlo 9000 ljudi, se ljudje niso hoteli preseliti na Dansko. Nekako smo začutili to globoko in toplo navezanost ljudi na to divjo deželo. In da bomo nekoč mi planinarili po vulkanih, si pa tudi nikoli ne bi mislili.

Veliko navdušenja je bil deležen, po Džonovih besedah, edini še delujoči gejzir na Islandiji, ki so mu dali ime Strokkur. V začetku smo bili kar nekam razočarani, kajti pričakovali smo, da jih bo tam čel kup. Toda ko se nam je Strokkur vsakih pet minut predstavil v vsej svoji lepoti, ni bilo več vzroka za razočaranje. Nastajale so fotografije, diapozitivi, brnele so kamere in kar nismo se mogli odtrgati od njega. Želeli smo si, da bi ti trenutki trajali dlje kot teh nekaj minut, ki so nam bile še na voljo.

Socialna država z veliko samomori

Prve dni smo se že spraševali, ali jih je res toliko, kot piše v literaturi. Vozili smo se namreč po redko naseljenem delu dežele in ob redkih farmah in manjših zaselkih ni bilo videti žive duše. Z domačini smo prišli v stik le v trgovinah, poštah, bankah, turističnih uradih in tam, kjer smo prenočevali. Tudi v večjih krajih je bilo na cestah malo ljudi. Še prestolnica Reykjavik se nam je zdela kar nekam izumrla. So pa ljudje prijazni, vljudni in odpri in brez težav se lahko sporazumevaš v angleškem jeziku.

Po stoletjih obstanka na robu preživetja so se otresli revščine, lakote in tudi tuje nadvlade. Ustvarili so si bogato socialno državo, ki pa se danes srečuje z drugačnimi težavami. Brezposelnost je nizka, kriminala skorajda ni, zato pa so pereči problemi naraščajoči alkoholizem, narkomanija in veliko samomorov, zlasti med mladimi.

In za konec

Našemu znanju o tej čudoviti deželi mnogo v teh dneh dodali mnogo, nikakor pa ne vsega. Marsikaterega področja se sploh nismo dotaknili ali pa le bežno. Podatkov je bilo mnogo, a vsega si ni mogoče zapomniti. Ostali pa so splošni vtisi, drobni dogodki, srečanja, ki bodo ostala za vedno v našem razmišljanju. Vse to smo kot kamenčke sestavili v čudovit mozaik. Če boste tudi vi potovali v ta oddaljeni del Evrope, vas čaka še mnogo presenečenj. Naj vam težki oblaki, hladno, deževno, megleno in vetrovno vreme, ki je pogostejše kot lep sončen dan, ne vzamejo poguma. Le primerno opremljeni pojdite na pot. Mi nismo bili priča kakšnemu srhljivemu in veličastnemu dogodku, mogoče pa boste vi. Pa tudi če ga ne bo, otoka ne boste zapustili razočarani. Nasprotno, nas je očaral.

Bo? Ne bo! Pa bo! Prvi izbruh je bil visok, vsak naslednji nižji, a vsak po svoje čudovit, enkraten.

Pogled z ugaslega vulkana Laki na 25 km dolgo verigo kraterjev Lakígigar je morda najlepši prizor na Islandiji. Zadovoljil bo še tako razvajenega ljubitelja naravnih lepot.

Na obsežnih poljih lave smo iskali ledeno jamo. Našli smo jo in bili zadovoljni. In za konec potovanja nam je narava podarila še srce.

Pa smo jih ujeli! Ob vsej svoji skrbi za čisto, neokrnjeno naravo tu kurijo smeti. O, pa ni res! To so fumarole, eden od dokazov, da je notranjost naše ljube Zemljice še vedno zelo zelo živa.

Narodni park Pingvellir je nacionalno svetišče Islandije. Tu so leta 1000 sprejeli tudi odločitev o sprejetju krščanstva.

Farizi Nagip - Winter, soboški slaščičar

V tuji hiši
ne moreš
biti

»gazda«,
prej ali slej
se bo vrnil
pravi
»gazda«.

Vsi Albanci prispevamo za brezdomce in OVK

Z albanskim na zdravje (pru gzu!l) sva se v torek, 20. januarja, srečala s Farizijem Nagipom, ki se je malo pred tem vrnil iz rodne Tetova. Najin pogovor se je prav zato sukal o razmerah na Kosovu, ki jih vsekakor poleg nas vseh najtežje podoživljajo Albanci, med katere sodi tudi Farizi Nagip.

Moje večletno prijateljstvo z Albanci, še posebno z družino Ilmija Alije, je bilo še posebno odkrito, ker sva se srečala na dan največjega muslimanskega praznika bajrama po 30-dnevem postu ramadanu in seveda po Nagipovi vrnitvi z mesec dni trajajočega vsakoletnega dopusta v Tetovu.

Nagip, ki je prevzel priimek po dedu izpred treh generacij (sicer se piše Farizi, Zečirević, Ilmi), je v sproščenem pogovoru povedal: »Vsi Albanci, ne glede na to, kje živimo, zbiramo sredstva in podpiramo UČK (Uštrija člimintare Kosovare) oziroma Osvobodilno vojsko Kosova. Po nepisanem pravilu je prispevek za nas obrtnike - sam sem slaščičar - vsaj 100 nemških mark za pomoč OVK. Drugi delavci pa prispevajo okoli 20 mark. S

eveda je veliko naših ljudi, ki živijo v Švici, Nemčiji, drugih zahodnoevropskih državah in tudi Turčiji, kamor so jih v času Rankovičevih čistk pregnali Srbi. Tisti iz tujine plačujejo v fond za pomoč brezdomcem in Osvobodilni vojski Kosova tudi več. Seveda tudi mi, ki živimo v Sloveniji ali kje drugje na območju nekdanje Jugoslavije, plačujemo več kot 100 mark, pač po svojih zmožnostih. Mnogi Albanci, ki živijo v Makedoniji,

Turčiji, Nizozemski in seveda v Albaniji, so se neposredno vključili v vrste kosovske osvobodilne vojske. Pomoč svojim v drugih državah živečih Albancev ni nezamemljiva, saj jih živi razseljenih po svetu vsaj toliko kot na Kosovu in Albaniji.«

Nagip iz prve roke ve, da kosovski Albanci tačas zahtevajo le republiko v okviru ZRJ. Preseneča pa njegova in ugotovitev drugih Albancev iz Tetova, od koder je prek »Šare« (Šar planine) oziroma kraja Tearca, ki ima policijsko postajo, do Ferizaja in Prizrena le okoli 30 - 35 kilometrov in po magistralnih cestah prek Skopja nekaj več kot 70 kilometrov, da »razumejo«, da se Milošević ne more »posrati« na svojo glavo. In ker je že zaglavil, pač trmasto vztraja.

Nagip pravi: »Rodil sem se v Tetovu, čeprav so imeli moji predniki slaščičarne v Prekmurju že od leta 1932. Sem državljan Slovenije in po nacionalnosti Albanec, zato podpiram pravičen boj kosovskih Albancev. Vi v Sloveniji morda ne veste, da je Srbov na Kosovu malo.

Še več, da so najboljši sosede Srbom, ko potrebujejo pomoč, prav »Šiptarji« - se pravi Albanci, in da je vse težave zakuhala velikosrbska politika, še posebno s podporo JLA. Enega od ključnih problemov vidim v dejstvu, da smo se silom prilik razseljeni Albanci v »tujem« svetu dobro znašli. Samo v mojem drugem domačem kraju Tetovu so Albanci, ki živijo oziroma delajo po vsem svetu, od Makedoncev kupili skoraj vse hiše in zemljo. To pa zdaj kljub visoko izplačanim kupninam nekaterim ni po volji. Albanci so bili zmeraj tako kot zdaj predvsem za posle in jih streljanje ne zanima. Dejstvo pa je, da v tvoji hiši ne more biti »gazda« tujec in se boš zato prej ali slej vrnil vanjo.«

Tako po Nagipovem pripovedovanju misli tudi njegov prijatelj izpred 30 let Bardil, ki v Švici dela na albanskem informativnem centru. Vse to mi je zaupal ob vožnji in druženju na bajramski torek Nagip Farizi.

Besedilo in fotografija:
Boris Hegediš

PREDZADNJA BUJTA REPA V TEM TISOČLETJU UPAJTE, DA VAS NI!

Doživeli smo še eno edinstveno in neponovljivo Bujto repo. Govorimo seveda o zabavni prireditvi Kluba prekmurskih študentov v Ljubljani. Gostila nas je menza Litostroja, in sicer v torek, 22. decembra 1998. Tokrat je bilo natisnjenih 1000 vstopnic, od tega 350 z večerjo, ki so pošle v treh dneh. Zdi se, da je Bujta repa postala prestiž. Po pogovorih in mnenjih z nesrečniki, ki niso prišli do vstopnic, bi si upal trditi, da bi prodali še najmanj pol toliko vstopnic.

Vendar namen KPŠ-ja (Klub prekmurskih študentov) ni, povečevati število udeležencev. V tem primeru bi bila v menzi nepopisna gneča. Dobiti vstopnico je postal privilegij.

Zanimivo je, da so Prekmurcem stregli Ljubljančani. Prav lep občutek. Za bujto repo je skrbel Boris Ratnik s svojo ekipo (vsi Prekmurci!). Porabili so 70 kg mesa, 300 parov krvavic, 100 kg repe, naročenih je bilo tudi 600 gibanic. Večerja je bilo zelo nasitna in okusna! Ker pijača sodi k hrani, imamo še nekaj podatkov o tekočih zadevah. Za boljše razmere v želodcu je ob prihodu poskrbela »palinka« ali natančneje 15 litrov »palinke«. Spilo se je približno 900 litrov vina in ob tem še veliko nealkoholnih in preostalih alkoholnih pijač.

Mnogi študenti povezujejo Bujto repo z Vladom Kreslinom in menijo, da le-ta brez njega ne more. Mnenja so različna, toda vemo, da KPŠ ni profitna organizacija in je potrebno pogledati tudi na finančno plat. Navsezadnje pa so Ten

Med študenti popularni Ten High (na sliki), Posodi mi jurja in Sašo so z odlično glasbo demantirali trditve, da Bujta repa brez Vlada Kreslina ni Bujta repa.

Prelepe študentke delajo reklamo za novo zobno pasto.

Trije v vrsto

Erotičnih situacij med plesom ni manjkalo.

Prihod na plesišče

High, Posodi mi jurja in one man band Sašo ustvarili odlično razpoloženje. To je najbolj pomembno. Marko Martinuzzi, predsednik KPŠ: »To je študentska prireditev in mislim, da je tudi prav, da igrajo študentski bendi. Pomembno vlogo igra medsebojno sodelovanje.« Kako bo z bujto repo v prihodnje? »Približuje se leto 2000 in razmišljamo, da prireditev naredimo še atraktivnejšo. Sicer pa kakih velikih sprememb ne nameravamo uvajati.« Ker vsi študenti ne študirajo v Ljubljani, Bujte repe pa so se udeležili tudi mnogi dijaki, so za prevoz poskrbeli trije avtobusi. Zaradi prevelikega povpraševanja za prevoz so študenti v Mariboru nekaj časa čakali na tretji avtobus.

Bujta repa je običajno v času, ko se decembrski Pen pripravlja za tisk. Tako o njej poroča šele januarski. Mnogi študenti so si oddahnili, ker se v zadnjem lanskem Penu niso videli na sliki. Toda ne za dolgo. Ko so vsi veseli, siti ... bi se vsak rad slikal. Naslednji dan pa jih je strah, predvsem zaradi staršev, da bo slika objavljena. Študentsko življenje je eno najlepših obdobj. Zraven spada mučno učenje, pogosto tudi v nočnih urah in težkih razmerah. Zato je jasno, da je potrebna tudi zabava, pa naj gre za šport, alkohol ali kaj tretjega. Starši, ne bodite staromodni, saj ste bili tudi vi nekoč mladi.

Organizatorji so se potrudili, zato so bili odmevi študentov ugodni. Veseli nas, da so odpravili nekatere napake s preteklih Bujtih rep in zato tudi ne bomo pikoovski. Prireditvi lahko damo visoko oceno! Vsem, ki ste jo zamudili, pa iskreno sožalje!

ACI

Kosovska dogajanja bo kmalu začela prenašati tudi satelitska TV.

Šiptarji si tudi v Makedoniji želijo svoje narodnostne pravice. Nagipov brat Zeko, ki ima trgovino s sadjem v Lendavi in izdeluje »škufke« za sladoled, mora vso dokumentacijo voditi v slovenskem in madžarskem jeziku. V Makedoniji pa se vsa uradna dokumentacija vodi le v cirilici.

Morda, vendar ne hitro, bodo po oceni Albancev iz Makedonije (Slovenije) kaj naredile mednarodne sile. Farizi Nagip je namreč doživel prihod nemških sil v Tetovo in francoskih v Kumanovo. In če te sile ne bodo nič naredile, zagotovo vem, da spomladi, ki ni daleč, kosovski Albanci pripravljajo veliko ofenzivo.

No...prvi
mejsce eto-
ga novoga
leta je mimo
pa je se nači pra-
vi naš ati.

Ka li? Se pijtan ges? F
souli nas še izda mantra-
jo...cejne so že malo gor šle,
inflacije tak ali tak nega v Sloveniji,
ovi Evropejci nas še dale souliva-
jo...lipicanci či nedo talijanski, te do
avstrijski..., ja če smo že pri künjaj tej bejli, je naš
ati pravo, ka zatou nedo slovenski, ka so ovi v
Evropi gor prišli, ka mi mamó künjöf že tak ali
tak zadosta...tej s kravatami nažalost, pa nan
znankar zatou neščejo priznati ka so lipicanci
naši.

Ja te dale pa se zaj guči od toga, ka mo meli v
Maribori vojaško akademijo. Lipou pravi naš ati.
Najprle so uknili srednjo policijsko soulo v
Tacni. Ka do zaj za policaje šli prej zreli lidje,
nej več deca po osnovnoj souli. Pa še tej do
gratali policaji, po nekšon "skračenon 18
mesečnon kursu". Naš ati vüpa, ka do te kazni
za prekrške tñj "skračene". Nej njemi je pa jasno,
kak najnok zaj nücamo vojaško akademijo.
Mogouče nücamo bodouče nouve generale pa
maršale, zatou ka do te tej nouvi soulani častniki
malo čednejše orožje nabavljali kak tej do zaj,
ka pou štükof ka so je küpjili spoj ne dela, za
pou pa nanč sej falatof nemajo. Dotečas, lejko
teva dva sobočkiva topa s Trga zmage doj
zemejo (gledaj sliko! - ges pa eden top). Ali se
pa mogouče ide zatou, ka do lejko te na kakšoj
prireditvi kak je bila razglasitev za "slovenko
leta" namesto navadne vojske te tej nouvi, v
Maribori soulani, generali stali. Naš ati ne mre
pa ne mre razmiti, ka je mejla naša slovenska
vojska tan za delati. Tou je že istina ka so ženske
lagoje, kak pravi naš ati, samo ka bi pa zatou
že vojsko trbelo, vište tño njemi pa nej jasno. Ali
je pa te častni vod slovenske vojske, ka je tan
stal, kak ne bi trbelo, nekše fele "rent a vojska"
, kak mamó rentakar", pa naš ati pravi, ka se
da še kaj kosmatoga "rentati", tak si zaj v našoj
Sloveniji lejko še vojsko rentas. Za pejnaze ka
je je tan mafnola slovenska vojska, si pa znankar
pamet küpjijo, je pravo ati.

Ja vište s Hrvatami smo si pa pa se zgučali,
zaj po nouvom na nekšon njuvon gradi ka se

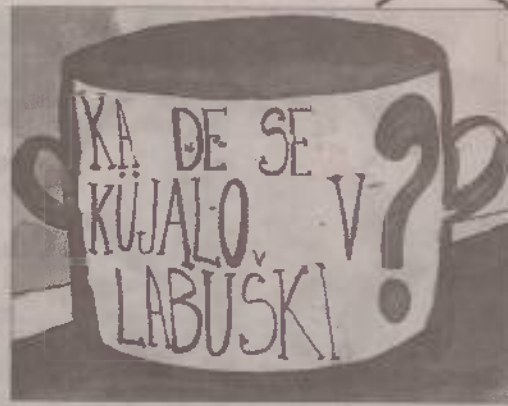
njemi pravi Bežanec". Ja dobro ime, te Bežanec,
je pravo ati. Zakoj pa, san pijto ali ja. Zakoj, zatou
ka do nan te pa lejko Hrvatí pravli... "Bejzi Janez,
bejzi Janez cug ti bo pobegel, cug ti bo pobegel".
Mi pa njin nazaj: "Naj pobegne naj pobegne
marke so nan v žepi" - ove z Ljubljanske banke
v Zagrebi za štere se na tej njñvi sestankaj na
velko štükajo. Elektrarna f Krškon je pa tak ali
tak naša, za Trst smo tñ inda križčali ka je naš-
pa te si znamo ka je z njñ bilou. Stouprocentno
naši so pa tej radioaktivni jedrski odpadki iz
Krškoga, ka ne vejmo ka bi z njimi. Mogouče
mo gda svejta z njñj atomsko bombo delali f
Sloveniji, san pravo ges. Aja, je pravo ati, nan
nikše bombe nej trbej, mamó mij tej bomb
zadosta v našen parlamenti.

Ja pa njajmo politiko, naj van še pove kak je
naš sousid Lujzek svojoj zdavanskoj odo
modrček küpuvat. Prišo je v bauto pa je pravo:
En modrček bi mel, za našo. Pa ga je pijtala
prodajalka: "Ja štero številko pa?". "Pedesetšest"
, je pravo Lujzek. Ja nega pri modrčkej 56
številke, od kec van tou, ga je pijtala prodajalka.
Ge ge, je pravo Lujzek, moj krščak glij na enoga
gor paše. Ja, skoro bi pozabo, zaj ka je telko
guča od te Viagre, san san pri sebi skleno ka
mo vrli pa mo šou v lekarno pa jo küjpin našimi
dediji. Zakoj se pijtate? Eto san kesno vnoči šou
na šankrejt, pa san šou mimo sobe, ge dedi pa
babica spita, pa san čüo kak je dedi babico pijto:
"Ka je notri?" Pa so babica pravli: "Ne ven." Pa
so dedek pravli: "Čakaj malo ka poglednen, te
za eno malo pa, čudno, vñni ga tñj nega.

Zaj pa iden, ka man še domačo nalogo za
pisati.

Vas lipou pozdravlja
Vanek Buzetijof z mali Bakovec

Dandanašnje vladne inštitucije, ki se uk-
varjajo z urejanjem šolskega sistema, pri tem
vsekakor uporabljajo moderne in kar se da
strateške metode. Rezultat tega dela je
»kvaliteta izdelka« oziroma končno znanje
posameznika ali skupine diplomantov. Veliko
vlogo pri tem ima profesor, na žalost pa veliko
manjšo pri vprašanju – kako. Dejstvo je, da je
tako fakultativni profesor kot srednješolski
učitelj orodje v rokah vladnih institucij in tako
vedno bo. To pomeni, da bo vlada še naprej
sposobna izvajati kakšne ukrepe, ki prakti-
kom, tj. učiteljem, nikakor ne bodo ustrezali.
Zato se tu poraja vprašanje statusa učitelja.

Profesura – da ali ne?

Če izhajam iz teze, da je znanje
pomembnejše kot denar (zdi se mi,
da je na žalost to res samo teza),
potem je tudi položaj učitelja
poseben. Če pogledamo na ta
status skozi perspektivo tradicije,
se spomnimo, da so učitelji v vsaki
vasi poleg zdravnikov in duhovni-
kov uživali poseben status. Že
zaradi pomembnosti svojega dela
si to zaslužijo.

Seveda moram tu narediti precejšnjo razliko med prej
omenjenima skupinama srednješolskih učiteljev in
fakultetnih profesorjev. Srednješolski profesor ima, po
pravilih seveda, diplomu, ki zahteva šestnajst let šolanja.
Dejstvo je tudi, da se, razen izjem, ko se zaposli,
srednješolski učitelj v precej primerih ne izobražuje več
dejavno niti v svoji stroki. Torej živi povprečno življenje.
Mislim, da to nikakor ne velja oziroma ne sme veljati za
fakultetnega profesorja, ki bi skoraj nujno moral biti
doktor znanosti in s tem seveda takoj označen za
znanstvenika. Človek, ki ima doktorat, mora obvladati
svoje področje, kajti če hoče ohraniti status, mora to na
določeno obdobje potrjevati. Govorim torej o človeku, ki
na svojem področju odkriva nove stvari, stvari, ki širijo
neko skupno kolektivno zavest. Dandanes, ko je denar
seveda pomembnejši od znanja, je večina teh ljudi
pripadnikov recimo zgornjega srednjega družbenega
razreda. Ker za ekonomijo znanje ni kaj preveč profitna
dejavnost, so v vsaki državi s premalo etično naravnano
vlado problemi s financiranjem šolskih struktur. Iz tega
sledi, da skrajno izobraženi ljudje še vedno zaslužijo manj
ali pa tudi precej manj kot poslanci, ki bodo kmalu dobili
nov hlev. Tako stojim za tem, da je te vrste ljudi v vladnih
krogih še mnogo premalo. Mislim, da so zmožni več
konstruktivnosti, časti in razmišljanja v smeri nacional-
nega interesa. Če je interes znanosti humanistično
usmerjen, če je torej znanost posvečena izboljšanju
človekovega življenja, potem je treba tako teoretični šolski
sistem kot njegove izvrševalce vzeti bolj resno ali pa na
ta mesta postaviti resnejše ljudi. (d)

Od 28. januarja do 25. februarja

HOROSKO PEN

Pripravlja: Agencija Hogod

OVEN

(21. III. – 20. IV.)

Če niste pretiravali, se je za vas ta mesec kar dobro
končal in vse kaže, da se bo tako tudi nadaljevalo. Tudi v
ljubezni bo več lepega kot slabega, več uspehov kot
neuspehov. V poslovnem življenju boste imeli več možnosti
v prvi polovici meseca, tu bo pomembna neka odločitev, za
katero se odločite šele po posvetu z osebo, ki ji zaupate.

BIK

(21. IV. – 21. V.)

Čustva, ki so vaš glavni adut, lahko trenutno
prepustite partnerju. Kar nekaj lepih uric bo pred vami.
Ob vsem pa ne smete pozabiti, da je prvo delo, šele nato
zaklava. Obdobje pred vami ni za teorijo, ampak za
praktično delo in izkušnje. Če si ne boste zamislili kaj
nemogočega, so bo lahko uresničilo. Trenutno imate okrog
sebe marsikaj pozitivnega, kar vas dela mladostnega.

DVOJČKA

(22. V. – 21. VI.)

Mogoče je, da kmalu naredite napako. Ampak krivi
boste samo vi, zato ne iščite krivde v usodi. Če se boste na
neki zanimiv posel podali v smeri proti jugozahodu, boste
skoraj zanesljivo uspešni. Privoščite si smučanje ali zabavo,
ki je povezana z vipo. Izredno dobro bo vplivala na vaše
počutje in tudi na uspešnost na delovnem mestu. V soboto
oblikujte sklep, v naslednjih 14 dneh ga izpeljite!

RAK

(22. VI. – 22. VII.)

Napor, ki ga boste vložili v neko dolgoročno zadevo,
bo prinesel rezultate. Če se odločite za skok, se dobro
prepričajte, da ne priletite na pretrdo. V sredini meseca se
izogibajte prepirom na delovnem mestu in tudi na
zlonamerne glasove ne reagirajte. Energije imate precej,
vendar jo trošite preudarno, kajti kmalu jo boste potrebovali
dvakrat več, kot je normalno. Nežnost bo poplačana.

LEV

(23. VII. – 22. VIII.)

Tisto, kar si zamislite, lahko tudi izpeljete, čeprav bo
morda potreben kakšen kompromis. Že v začetku meseca
morate vložiti vse sile, da rešite neki problem. Od te rešitve
bo odvisno, kako bo februarja! V prvi polovici meseca se
boste srečali z nečim, kar je povezano z moderno tehniko,
novo modo ali novim športom. Pomembno bo pa tudi
zabavno.

DEVICA

(23. VIII. – 22. IX.)

Prav vami so zanimivi razgovori in ponudbe, vendar
poskusite urediti, da bo vpliv okolja čim manjši. Če se vam
še ni, se vam bo najpoznejše v sredini meseca nasmehnila
sreča. V ljubezni bo najmanj tako, kot je, ali bo šlo na bolje.
Vse, kar je potrebno ukreniti ali delati v zvezi z delovnim
mestom, naredite do dvanajstega. Trenutno sta vaše orožje
varčnost in prizadevnost.

TEHTNICA

(23. IX. – 22. X.)

V prvi dekadi pazite na vašo čustva, da vas ne izdajo,
kajti prevelika ranljivost ali malodušje vam lahko ogrozita
tisto, kar ste si s prizadevnostjo priborili. Obdobje pred vami
bo zanimivo tudi po tem, da se boste hitro zaljubili ali hitro
ohladili. Sicer pa velja, da je napad najboljša obramba, zato
sami sebe prepričajte, da bo to za vas moto meseca.

ŠKORPIJON

(23. X. – 21. XI.)

Imate srečo, da so vam v tem mesecu zapisani ljubezen,
razumevanje in mir. Izkoristite to obdobje za dokončanje
pomembnega projekta, mogoče celo življenjsko po-
membnega. V tretji dekadi pričakujte nenavadno situacijo,
ki jo boste morda lahko razrešili z vam ne tujo šaljivostjo.
Lahko ste zadovoljni tudi s stanjem v službi, ki se trenutno
ne bo spremenilo. Ni nujno, da morate biti včasih prijaznejši,
kot je treba.

STRELEC

(22. XI. – 21. XII.)

Burno obdobje je za vami, vendar so pred vami nove
naloge. Izpeljite jih, vendar se istočasno obvezno pogovorite
o vaši prihodnosti. Zasebno boste še kar uspešni in mirni.
V začetku meseca si boste s trmoglavostjo nakopali kar
nekaj težav, v drugi polovici meseca bo potrebno spremeniti
smer. Vzemite si čas za ljubezen in prijateljstvo.

KOZOROG

(22. XII. – 20. I.)

Prišel je čas, da v ljubezni oziroma sploh na čustvenem
področju stopite na trdna tla, po drugi strani pa prihodnje
obdobje ponuja možnost, da uredite odnose z nadrejenimi
in tudi doma. Še ni prepozno, če si rečete, da je leto pred
vami leto športa. Mesec pred vami ne dopušča trdoglavosti
in nepremišljenih reakcij, zato se izogibajte prepirom.
Mogoča nenadejana finančna injekcija.

VODNAR

(21. I. – 19. II.)

Pred vami je mirno obdobje, ki bo primernejše za poslovne
odnose, urejanje zasebnih zadev pa raje malce odložite.
Lenarjenje vam ne bo koristilo, zato se začnite čimprej
razgibavati. V nekem preblisku boste ugotovili, da stara
ljubezen zares ne zarjavi. Šli boste v akcijo, ki bo vsaj v
začetku stekla kot namazana.

RIBI

(20. II. – 20. III.)

V drugi dekadi se bo pokazala svetla točka, zvezde
pa vam bodo naklonjene po 22. Vse skupaj bo prineslo
gmotno izboljšanje. V neki situaciji boste tako dober režiser,
da bo presenečena okolica in tudi sami. Od torka dalje lahko
računate na močnejšo sposobnost koncentracije in učenja,
oziroma pomnjenja. Čimprej k zobozdravniku pa tudi o dieti
bo treba resno razmisliti!

Pen

Pen je, kratko rečeno, Vestnikova mesečna priloga in ima tudi sicer zvezo z
naravnim mesečnim ciklusom. Ustanovljen je bil, da bi, v skladu z imenom in
asociacijami, učinkoval kot časopisni pen (tal) in penetrantnež (prodirealec)
ter bil poln fotografij, kakor se za tabloid spodobi.

Izdelja ga Podjetje za informiranje. Odgovorni urednik matičnega časopisa je Janko
Votek, uredniki Pena so Bojan Peček, Jože Rituper in Irma Benko. Oblikuje ga Endre
Gönter, za fotografije skrbita Nataša Juhov in Jure Zauneker, lektorira Nevenka
Erml. Računalniško ga oblikuje Robert J. Kovač. Za Pen ni posebne naročilnice!

Pen

Athina - trenutno še srečna

Minilo je deset let, odkar je umrla, stara 37 let, Christine Onassis. Našli so jo mrtvo v bogati vili v Buenos Airesu. Uradno je umrla zaradi akutnega vnetja pljuč, pravijo pa, da je umrla zaradi prevelike odvisnosti od pomirjeval. Kakorkoli že, zapustila je bajeslovno bogastvo, 5 milijard dolarjev, ki jih bo čez štiri leta, ko bo stara 18 let, začela trošiti njena hčerka Athina Onassis. To pa seveda še ni vse. Za preostanek bogastva se še vedno potegujejo zastopniki Jackie Onassis in nekdanjega Christininega moža Thierryja Roussela. Pravijo, da je Athine mirne narave in pridna učenka in da ima rada jagodov sladoled. Boji za bajeslovno bogastvo nekdanjega ladjarja Arija Onassisa pa je trenutno ne zanimajo.

Athina je pri štirinajstih kar brhko deklet

Ga že predobro poznajo

V mondenem smučarskem središču Aspen v Švici je Jack Nicholson vsakoletni redni gost in tako je bilo tudi letos sredi januarja. Toda stari šarmer je moral noč za nočjo preživljati sam.

Na smučanje je prišel brez spremljevalke, lokalne punce pa njegovo osvajanje za en dan predobro poznajo, in če se le da, se mu izognejo, da jim ne more plačati niti pijače.

»Uspela sem, ker sem to želela ...!«

pravi 24 letna Lauren Wayda, zdaj že dokaj znani fotomodel iz Miami. Iz podeželskega mesta Muncie v Indiani, kjer je končala šolo za medicinske sestre, se je podala iskat srečo. Najprej v New York, kjer je kmalu ugotovila, da bo premalo zaslužila za preživetje, zato se je odločila za Miami, kjer je splet okoliščin in sreče naredil svoje. Danes Lauren pravi, da jo vznemirja divjina, da ima rada črno vino in da ji gredo na živce arogantni moški.

Odhajata

Potem ko sta se pomirili Ellen DeGeneres in Anne Heche, sta se odločili, da bosta začeli živeti na novo. Ellen in Anne sta najslavnejši lezbijski par v Hollywoodu (in potem seveda tudi na vsem svetu in širše). Sprti sta se lani poleti na neki prireditvi. Zdaj sta se odločili, da se izselita iz Los Angelesa na novo posestvo v Santa Barbari. Staro hišo bosta prodali za borih 3,5 milijona dolarjev.

Julia dobila samo 17 milijonov dolarjev

Čeprav se dobro ve, da so hollywoodski igralci veliko bolje plačani od svojih kolegic, so te razlike vse manjše. Po zgledu kolege Leonarda di Capria, ki je za svoj zadnji film (ravnokar ga končujejo na Tajskem) prejel 20 milijončkov, je tudi Julia zahtevala takšen honorar. Vendar zamen. Producenti so ji obljubili 3 milijone manj in Julia jih je hočeš nočeš morala sprejeti. Judie Foster recimo ne more dobiti več kot 10 milijonov. Leonardo je dobil ob bajeslovnem honorarju med snemanjem na voljo še celo nadstropje v razkošnem hotelu in luksuzno jahto.

Yardley bankrotiral

Najstarejša britanska kozmetična kampanja Yardley je objavila bankrot. Še lansko pomlad so upali, da jo bodo obdržali pri življenju. Takrat so z močno propagandno akcijo in novim zaščitnim obrazom - Lindo Evangelista (na sliki) - poskušali nemogoče, vendar je močna konkurenca naredila svoje. Kozmetika Yardley, v sedemdesetih letih je bila moderna tudi pri nas, se je dokončno poslovila s svetovnega tržišča.

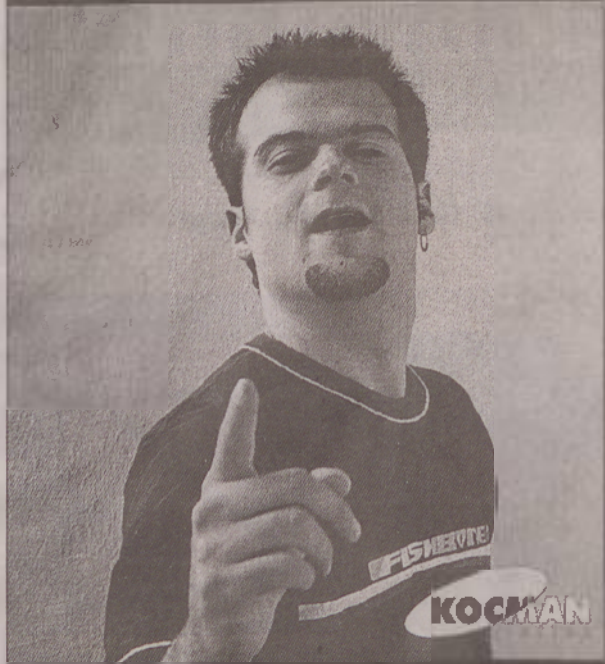

Cindy imela srečo

Znana manekenka Cindy Crawford je imela pred kratkim prometno nesrečo. Z možem Randejem Gerberjem sta se peljala v Malibu, ko sta na cesti naletela na mladega konja. Da ga ne bi povozila, je moral Rande zaviti s ceste, ob tem pa je zadel v betonski pošni nabiralnik. Zlomilo se je vetrobransko steklo, delci stekla pa so se zarili Cindy v kožo blizu očesa. Seveda so bili zdravniki kaj hitro na kraju nesreče in kar tam izvedli majhno operacijo, tako da je manekenka danes že povsem zdrava.

DADI - D.A.Z.

JE MAMIN SIN

njegovega Fan Cluba: FAN CLUB DADI DAZ, Klanska ul. 2, 1215 MEDVODE

Tega se prav nič ne sramuje, ampak prepeva na ves glas. Tako je naslov njegove naj-novejše plošče, na kateri boste v zbirki 12 skladb našli tudi Dadijeve začetke. To sta priredbi oziroma prevedenki: uspešnica Bona Jovija in skupine Toto z domačimi naslovi Vedno in Dve srci. Glasbeni in tekstovni vodja je pri tem projektu Matjaž Zupan alias California alias MZ Hektor. Matjaž se je v vlogi MZ Hektorja predstavil tudi v duetu z naslovom Vodnjak ljubezni. Mamin sin Dadi vam torej ponuja raznoliko glasbo od starega dobrega pop rocka do lahkotnih dance hitov, ki jih je med drugim pomagal producirati tudi Dean Wirdisch - snovalec in prva violina radijske oddaje DJ Time. Poleg besedil za lažje prepevanje Dadijevih skladb boste na plošči zasledili še eno zanimivo izjavo. Dadi se namreč zahvaljuje materi naravi za stas in glas. Če se z njegovo izjavo strinjate, mu lahko vsekakor pišete na naslov

VSA SLOVENIJA
PLEŠE KOLO?!!

Agromožje in agrozena Šerbi so nas konec oktobra razveselili z novo CD-ploščo in kaseto PLEŠE KOLO VSA SLOVENIJA. Navdih so dobili agropopovci v zgodbi o uspehu naše lepe Slovenije in njenem multikulturnem prostoru. Tako so izumili nov glasbeni slog: »Balkan polko« in geslo »Mi Slovenci moramo skupaj držati!« Pripravljajo tudi spot za naslovno skladbo, ki bo pravi šok, paša za vsa čutila. Sodelovalo bo približno 500 statistov, spot bo poleg tobaknega in antialkoholnega zakona zaznamoval konec tisočletja in svetlo prihodnost Slovencev.

Pleše kolo vsa Slovenija nas razveseljuje že z naslovnico, kjer so poleg agromaskote - prašička in agrobenda zbrani »najpomembnejši« možje in žene iz slovenske zabavne kulture, športa in politike. Plošča je razdeljena na dve strani: na slovensko veselico, ki je namenjena intelektualcem in slovenski kulturni srenji; poleg naslovne skladbe naj omenimo še Poprav mi pipo - govori o obrtnikih in osamljenih ženah, ki so ob dopoldnevih same doma -, že znani megahit Barbika, skladbo 80-ta, ki opeva najpomembnejše slovenske izvajalce iz tega obdobja, nostalgичno Na dobre stare dni in Agromeditacijo, namenjeno relaksiranju in agromuziki.

Drugi del plošče bo razveselil razseljene Slovence z Agro Balkan mixom. Tu se prepletajo ponarodela Slovenci kremeniti, Jasmina, agrotans remix Tvoje noge boste, legendarni Paradni tango in pesem Sneg počasi pada.

Agropop je tudi tokrat poskrbel za novo garderobo, nov šov in v teh dneh že koncertira širom po Sloveniji na agroturnej, kjer predstavlja svoj novi projekt Pleše kolo vsa Slovenija. Obiščite jih na njihovih zabavnih nastopih ali si kupite njihovo novo CD-ploščo ali kaseto.

**ŽIVELA SLOVENIJA,
THERE 'S NO POP LIKE AGROPOP!**

SKUPINA KANTOR

Skupina Kantor je pravkar posnela ploščo z naslovom Kantor. Pri projektu je sodelovalo mnogo glasbenikov in tekstopiscev: Bor Zuljan, Janez Zmazek - Žan, dr. Grabnar, Andrej Karoli, Tone Košmrlj, Sandra Zupanc, Oliver Antauer ... Poleg skladb Bedak in Jaz nisem ti, ki jih poslušalci radijskih valov že poznajo, je na novem projektu še osem skladb in skladba Bedak v drugačni - bolj rokerski verziji. Kot zanimivost naj omenimo še njihovega idejnega vodjo in menedžerja - to je nihče drug kot Tone Košmrlj. Sedaj, ko je Pop design v zatonu, se Tone loteva novega mesa.

ROMANA KRANJČAN - FIGELPOK

Ob prazničnem času je Romana Kranjčan izdala svojo tretjo ploščo FIGELPOK. Pesmicam, ki so lansko pomlad izšle na istoimenski kaseti, se bo pridružila še ena - praznična seveda. Priredbo ameriške narodne pesmi je naredil Lojze Krajncan, besedilo pa napisala Ksenja Š. Olmer.

Posebej je treba omeniti tudi spremljevalne vokale: Mía Žnidarič in Alenka Godec sta tokrat spremljali Romano in trio s takšnimi bogatimi glasbenimi izkušnjami resnično zagotavlja enkratno izvedbo.

Romana je profesionalno pripravila glasbeno-plesno predstavo, ki se lahko pohvali z odlično glasbo, koreografijo in izvedbo.

K sodelovanju je povabila znane in priznane ekipe in posameznike: plesalce Mojce Horvat s koreografijami, pripravljenimi samo za Romanine pesmi, simpatičnega Cica iz Cicibana, pevski zborček OŠ Matije Valjavca iz Preddvora pod vodstvom gospe Irene Varl in seveda nepogrešljivega gosta na vseh decembrskih predstavah - dedka Mraza.

Romana bo s predstavo FIGELPOK razveseljevala otroke po vsej Sloveniji. Kako veliko pa je povpraševanje po njenih nastopih, potrjuje podatek, da so štiri predstave, ki jih bo imela v Cankarjevem domu, skorajda v celoti razprodane!

MOJA
TETA
ESTERA

Skladba z naslovom Moja teta Estera je najava (že druge) samostojne plošče skupine MI2. Zvesti ostajajo svojemu slogu in tudi skladba Moja teta Estera je navihana.

2 Alive -
VIVIAN

Od sedaj naprej bomo imenu 2 Alive dodali tudi Vivian z velikimi črkami, saj je ona sama avtorica vseh tekstov in večine glasbe, pri tem pa so ji pomagali še Goran Bilbija, Boštjan Grabnar, Blue Production team in Nenad Ostrovršnik. Goran Bilbija, ki je še vedno del 2 Alive, vendar le kot soustvarjalec glasbe, je odpotoval na Sicilijo, kjer je podpisal pogodbo s tamkajšnjim rokometnim klubom. Preden je pobegnil, sta z Vivian skupaj zasnovala nov album Čas za ljubezen. Na albumu je 13 skladb in kot že naslov govori, so te pesmi izliv ljubezenskih čustev. Vivian te dni snema videospot za skladbo, ki jo trenutno lahko slišite na radijskih valovih in katere naslov je Izmišljena slika. Ta skladba razkriva del njene osebnosti, besedilo zanjo pa je pobrala iz enega od njenih mladostnih ljubezenskih pisem.

Seveda ji lahko tudi pišete na njen Fan Club: 2 ALIVE FAN CLUB, Mariborska 42, 3000 CELJE.

Ženska, preoblečena v škofa dobrotnika

Vidite vesele otroke in Miklavža. Pravijo sicer, da se moški šemijo, ženske pa razgaljajo, toda v mojem primeru je drugače: v opravo dobrotnika Miklavža se oblačim jaz - ženska.

Čudovito darilo za
Abrahama: pujssek

Lojzka Kolarič, Podgrad

Moji znanci iz Žepovec so vedeli, da imam rada svihje. Kar pogledjte, kakšnega prašiča smo mi podarili za Abrahama!

Izhajam iz družine Tropenauer iz Plitvice, kjer nas je bilo osem otrok. Na tej-le fotografiji sem jaz na desni strani, na skrajni levi je sestra Frida, v sredini pa sta bratca Peter in Miha.

Bralci Péna se predstavljajo

Sem vesela duša in Penovemu sodelavcu Š. L. Sobočanu sem bila pripravljena odgovoriti na sleherno vprašanje. Tudi bi povedala, koliko sem stara, toda tega me seveda ni vprašal. Pa naj sama razkrijem: praznovala sem že Abrahama.

pen elopa

Romana Forjan,

22 let iz Beltincev

je temperamentna trgovka, ki obožuje šport in ples. Ker je rada v družbi in rada pleše, se pogosto zabava v disku. Zaupala nam je tudi, da ima rada temne, športne fante, ki znajo dobro plesati. Čas pa najde tudi zase, in takrat se posveti psihološkim in filozofskim knjigam o življenju. NA

To pa je moj mož Erik. Ko sva bila mlajša, sva rada plesala, zdaj pa ne več toliko. Sicer pa je pomembno, da se razumeva in da sva dosegla vse, kar sva si želela.

Črncih pri Apačah. Povabljeni so prinesli lepa darila. Posebej originalno pa je bilo darilo prijateljske družine iz Žepovec. Nekega dne, ko sem bila zdoma, so pripeljali k nam rdečega pujsa in ga dali v hlev. Potem ko so slutili, da sem že doma, so telefonirali in vprašali, ali sem že šla krmit domače svinje. Potem sem zaslutila, da imajo nekaj za bregom, kot pravimo. Končno sem pogledala v hlev in našla kosmatinca, ki sem ga potem dalje pitala in pri teži 130 kilogramov smo ga zaklali. Darovalce sem seveda povabila na koline.

Sem vesela in tudi nemirna ženska, zato sem nenehno v stiski s časom. Rada pečem pecivo katika, štajersko gibanico; rada heklam ... Rada tudi plešem. Udeležujem pa se tudi v politiki, saj so me izvolili v svet KS Gornja Radgona. Sem pa bila tudi 11-krat krstna botra.

Moja otroka sta že odrasla, vendar tudi zdaj, ko sem že praznovala Abrahama, imam otroka. To sta vnuka Adam in Ines, s katerima hodim pogosto na sprehod.

Rada imam otroke. In oni tudi mene! Kar 11-krat sem bila krstna botra.

Oh, v minici sem, sicer pa je bila fotografija posneta v velikonočnem času. Zakaj pa ne?